Ն. 111 — 1885 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 11 ՇԱԲԱԹ — 1303 ՄԱՐՀԱՐԻՆ 13 — ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՋ

40 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 այբէթ	6 այբէթ	3 այբէթ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԼԻՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Վինդի, Շնդի վէ Ցինդի սահիքէ ղրշ. 6
Ֆիւնֆիւ սահիքէ . . . . . » 3
Մէվատտը նաֆիսա տաիր պէնտլէր ամէճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասընտա տըր։ Քեազիֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆՆա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՐ ՀԱՎ ԱՏԻՍ

Ճանիպը Պապը Ալիտէն տիւվէլը մուազզամայա իրսալ օլունմագ իւզրէ պուլրնտարդընը տիւնքինիւսխէմիզտէ խապէր վէրտիկիմիզ նօթա՝ էվվէլքի ագշամ սաաթ եարիմ բատտէլէրինտէ իրսալ օլունմուշ տըր։

Մէզգիւր նօթանըն մէալինէ տա. իր ալտըղմըզ մալիւմաթա նազարէն, պունտա Պապը Ալի՝ Պուլկար վէ Սըրպ վէ Եունանլըլարըն հարէքեաթ վէ թէշէպպիւսաթը վագբասընա ար. թըգ նազարը թէհամմիւլ իլէ պա. գամայաճաղընը, վէ ահվալին պէ. հէմէհալ Պէրլին ահանամէսիյլէ մէվ. զու հուգուգը ահտիւ տարիբէսինէ իրճաը իգթիզա էլէյէճէկինի պէյան իթմիշ, վէ Պէրլին ահանամէսի էսա. սը իւզէրինէ իճրաի միւզաքէրաթ վէ իթթիֆաը մուգարրէրաթ զրմ. Ընտա պիր գօնֆէրանս ագտընա տէվլէթլէրի տավէթ էյլէմիշ տիր։

Իշիտիտիկինէ կէօրէ, պու գօնֆէրանս հագգընտա տէվլէթլէրին մուվաֆագաթը հասլ օլմուշ օլ. մաղլա, կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիտէ խարիճիյէ տարիբէսինտէ մէզգիւր գօնֆէրանսը ագտ իտիլմէսի գավիէն մէմուլ տըր։

* *

Տէրսաատէթ Պուլկար գաբու քէթխիւտալըզը վէքիլի Մ. Կէնօվիչ՝ կէլէն սալը կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիտէրէք, բրէնս Ալէքսանտրընը պիր թէլէկրաֆընը խարիճիյէ Նայրը Սահտ բաչա հաղրէթլէրինէ թէպլիղ էթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, նազը. ըը միշարէլէյէ՝ Մ. Կէնօվիչի գա. պուլ էթմէյիպ, մէզգիւր թէլէկրա. ֆը լէֆֆէն թէպլիղ էթմէսինի քէն. տինինէ իխպար էյլէմիշ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, մէզգիւր թէ. լէկրաֆտա բրէնս Ալէքսանտր՝ Շարգի Ռումէլի հատիսէսինտէն տօլայը Պուլկարիսթան հագգընտա տուէլը մուազզամանըն վէրէճէքլէրի գա. բարա էթաաթ իտէճէկինի պէյան էյլէմէքտէ իմիշ։

* *

Սօֆիատան չէքիլէն պիր թէլէկ. ֆա կէօրէ, Սըրպիսթան հիւքիւմէ. թի՝ հուտուտտա պուլունան Սըրպ ֆէսատճրլարընը հարէքեաթընտա տաիր Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան վագը օլան պիրճիւմ, լէ թէպլիղաթը չեֆահիյէյի ճէվապ. ըզ պըրագմըշ օլմաղլա, Պուլկարիս. թան հիւքիւմէթի՝ Սօֆիատա Եու. նան բալթիգա մէմուրը օլուս Սըր. պիսթան մասլահաթկիւզարլըզը մէ. մուրիյէթինի տախի իլգա իտէն Մ. Բանկապէյէ ախիրէն բէսմի պիր նօթա թէպլիմ էյլէմիշ տիր։

* *

Պուլկարիսթանըն Տէրսաատէթ գաբու քէթխիւտալըզը վէքիլի Մ. Կէնօվիչ՝ ախիրէն սիւֆէրաի տուէլը մուազզամայա միւրաճաաթ իտէրէք, Սըրպիսթան գրալը Միլանը՝ բրէնս Ալէքսանտր թարաֆընտան քէնտի նէզտինէ կէօնտէրմէկէ գարար վէ. րիլմիշ օլան Մ. Նրէգօֆը գապուլ էթմէյէճէկինի պէյան իթտիկինի, վէ քէնտի (գրալ Միլան) գօմանտա. սը թահթընտա պուլունան պիր ֆը. գահ աաքէրիյէ իլէ Պուլկար հուտու. ընա տոպրու իլէրուլէյիպ, թէճ. մուզ էթմէք իւզրէ օլտուղընը, վէ ֆագաթ բրէնս Ալէքսանտրըն տիւվէլը մուազզամանը գարարընա էթաաթ էյլէտիկինի պէյան էթմիշ տիր։

* *

Պուլկարիսթան գրթասը՝ մէմալի. քը Օսմանիյէնին էճզահ միւթէմմի. մէսինտէն պուլունմըզը ճիհէթլէ, Սըրպլար օրայա թէճավուզ իտէրլէր իսէ, ինէվէթը Օսմանիյէնին տախի հուգուգը հիւքմրանիսինի վրգայէ. թէնՍըրպ հուտուտը ճիվարընտա թէ. ճէմմիւ էթմիշ օլան գուվվէի ասքէ. րիյէսինին Նիշէ տօղրու իլէրուլէմէ. լէրինի էմր իտէճէկինի՝ Եվրօպա կազէթալարընին էքսէրիսի մուհագ. գագ ատտ իտիյօրլար։

Հաթթա Պուլկարլար տախի տէվ. լէթը Օսմանիյէնին միւտախէլէ իտէ. ճէկինի տէրմէյան իտէրէք, Սըրպ. լարըն թէճավուզը իհթիմալինէ մէպնի տիւչար օլտուգլարը գօր. գուլարը թէսքինէ չալըշը յօրլար։

* *

Ցուէլը մուազզամա սիւֆէրասը՝ պիրէր պիրէր գրալ Միլանըն նէգ. տինէ ադիմէթլէ, հիւքիւմէթը մէթ. պուէլերի թարաֆընտան վէսայիի էքիտէ թէպլիղ իթմիշլէր տիր։

Գրալ Միլան՝ ճէվապընտա, Սըրպ. լլարըն էֆքէրը պու մէրթէպէ հէյէճանա կէլտիքտէն վէ Պուլկարիսթանտա պուլունան Սըրպ միւլ. թէճիլէրինին պէյանամէլէրի մէպուլ. կարիսթան հիւքիւմէթինին էնթրի. գալարը իլէ հէյէճանը էհալի գաթ գաթ թէճտիտ իտիտիքտէն սօնրա, թէրքը թէճտարիքեաթընՍըրպիսթան իչիւն միւմքինսէզ պիր իշ օլտուղընը պէյան իթմիշ, վէ թէճտարիքեաթը հարպիյէսինտէն մէմնունը Օսմանի. յէ հագգընտա պիր կէօնա սուն նի. յէթի օլմատըղընը, վէ Պէրլին ահ. նամէսինի իմզա իտէն տէվլէթլէրին իթթիֆագը իլէ Շարգի Ռումէլիտէ հալը սապրգըն իտատ օլընը, մուտ. թէլ օլան մուվազէնէի սիյասիյէնին մուհաֆազասընա ինթիզար իտէճէ. յինի թէճմինէն պէյան էյլէմիշ տիր։

* *

Պէկրատտան իշար օլունտրընա կէօրէ, Սըրպիա գրալը Միլան՝ օր. տունրն գօմանտասընը պիղգաթ տէ. րէօհտէ իտիւպ, նիշ չէհրինի ումու. մի օրտուկահ իթթիխազ էյլէմիշ տիր։ Գրալը միւշարէլէյէ՝ հարպիյէ նազրը Մ. Բէթրօվիչի՝ էրքէանը հարպ բիյասէթինէ, վէ էրքէանը հարպ զապրթանընտան գայմագամ իոզա Աթանազօվիչի տախի Պուլ. կարիսթան ալէյհինտէ իճրաի մուա. մէլէ իտէճէք օրտուընրն գօմանտան. լըզընա նապ ու թային էյլէմիշտիր։

* *

Սըրպիսթանտա հէր քէսին թախ. մինինէ կէօրէ, Սըրպիսթանըն հալը հազրը ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէմէյէճէք տիր։ զիրա Սըրպ հիւ. քիւմէթի՝ 100 000 ասքէր թահթը սիյահա ալմըշ օլմաղլա, եէվմիյէ պիր գաչ եիւզ պին ֆրանգ մէսարիֆը ասքէրիյէ կիթմէքտէ, վէ պէօյլէ պիր մէսարիֆը ճէսիմէ իսէ Սըրպիսթան պիւժէսինին թէհամմիւլ մաֆէվգինտէ պուլընմագտա իմիշ։

* *

Սըրպ ասաքիրինին Պուլկարիսթան հուտուտընը թէճավուզ իթտիքլէրի խապէրի հէնուզ էյիճէ թէհագուգ իթմէմիշ, վէ պու պապտէ սօն բասթա կազէթալարընտա կէօրտիկիմիզ թաֆսիլաթ պու կիւնքի նիւսխէմի. զին իքինճի սահիֆէսինէ տէրճ օ. լընմըշ տըր։

Թարէյին մալիւմաթընա կէօրէ, պիր թապուր Սըրպ ասաքիրի՝ եանը. լըշըգ իլէ Պուլկարիսթան հուտու. ընը թէճավուզ իթտիքլէրինին ասլը օլմատըղընը բէսմէն իլան իթտիկի կիպի, Սըրպիսթան հիւքիւմէթի տախի հուտուտը թէճավուզ իտէն թապուրլար պինպաշըսընին պիր եանըշըգ իթմիշ օլտըղընը իթեան էյլէմիշ տիր։

* *

Քէզալիք բիվայէթ օլընտրընա կէօրէ, Սըրպիսթան հիւքիւմէթի՝ պիր պէյանամէ հազրլայըպ, Պուլ. կարլար Շարգի Ռումէլիի թախլիյէ վէ հալը սապրգը իատէ իթմէտի. ճէ, Սըրպիսթան ասաքիրինին տա. խի Պուլկարիսթանտան չըգմայաճա. ղընը, վէ տէվլէթը Օսմանիյէնին հուգուգընա բիայէթ իտէճէկինի ի. լան իտէճէք իմիշ։

Պալատէ տախի պէյան իթտիկի. միզ վէճհ իլէ, Սըրպ ասաքիրինին Պուլկարիսթան հուտուտընը թէճա. վուզ իտիւպ իթմէտիկինէ տաիր էլ. եէվմ սահիֆ պիր խապէր մէվճուտ օլմայըպ, հալպու քի, իշին բէք եագըն վագթտա անլայըլաճաղը տէրքեաբ տըր։

* *

Ֆիլիպէտէն եաղըլտըղընա կէօրէ, Ալէգօ բաչա զէմանընտա մէարիֆ միւտիրիյէթինտէ պուլունմըշ օլան Մ. Վէլիչգօֆ իլէ տախմի գօմիթէ բիյասէթի մէմուրիյէթինի իլգիա. թէ. Շարգի Ռումէլի իլէ Ցէրսաատէթ պէյնինտէ մէքթուպ ալընըպ վէր. մէյէ իչ կիւնտէն պէրու եէնիտէն պէտ օլունտրընը Ֆիլիպէտէն եաղը. ըն պիր մէքթուպտա պէյան գը. ըլընմըշ տըր։

* *

Բէթէրսպուրկտան Վիէննայա չէ. քիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, եագընտա Ռուսիա իմբէրաթօրընն բիյասէթի թահթընտա պիր միւ. քէյա մէճլիսի թէճէմմիւ իտէրէք, պունտա Պալգան չէպիհճէզիրէսին. տէքի վուգուաթը ումումիյէ հագ. գընտա միւզաքէրաթ ճէրէյան իտէ. ճէք իմիշ։

* *

2000 սէնէտէն զիյատէ պիր զէման. ատա պէրու Ֆիլիպէ նամը իլէ եատ օլունան Ֆիլիպէ չէրինի՝ պու քէրրէ Պուլկարլարըն Բլովդիվ նամընա պիթ. թէպտիր, պունտան զայրը նամ իլէ եատ իթմէմէքտէ օլտըգլարը։ վէֆի. լիպէ սթասիոնընն գաբուսը իզզէ. ռինտէ տախի Պուլկարճա մէղգիւր նամը եաղմըշ օլտըգլարը իսթիխ. պար գըլընմըշ տըր։

* *

Բօսատան Նէյտ Ֆէյտ Բէյէ կաղէ. թասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Եունանիսթան հիւքիւմէթի՝ թէճտարիքեաթը ասքէրիյէսինի թա. թիլ իթմէզ իսէ, պիր իթալիան տօ. նանմասը թարաֆընտան Եունանիս. թանըն պաղը սէվահիլի իշղալ իտի. լէճէք իմիշ։

* *

Եունանիսթան հուտուտընտա պիր Օսմանը գօլ օրտուսը թէչքիլինէ գարար վէրիլտիկի՝ կէչէնտէ բիվա. յէթ օլընմըշ իսէ տէ, Եանեատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Է. բիրտէ ճէվ օլընան ասքէրին մըգ. տարը էհէմմիյէթսիզ պիր շէյ տիր։

Շգօտրա վարիսի Մուսթաֆա Ա. սիմ բաչա հազրէթլէրի՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պէրանտտա պուլն. տրը հալտէ Գօսօվա վիլայէթինին մէրքէզի օլան Բրիշթինայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

Ախիրէն պա իրատէի Սէնիյէ Գօ. սօվա ումում օգանտանընընը թա. յին պուլրուլան վէյսէլ բաչա հազ. րէթլէրի տախի էյլէվմ խաքիպտէ պուլունմագտա իմիշ։

(Իշղոս Վաքտա հաքքընտա պիլէր պաղը ըսթէնբուլտա դու կիւնէ նէ-սիսինդէն էսնէն սահիֆէսինի տէրճ օլընմըշ տըր։)

Կէրէք մէսարիֆը ասքէրիյէ վէ կէրէք սարֆիյաթը սահրէ իչիւն խազինէի Մալիյէնին նագտա իհթի. յաճը օլմասը իլէ, Գասապա տէմիր եօլու գարշըլըգ կէսմէքիրէրէք, Օսմանը Պանգասընտան 750 000 լի. րա խմիգրաղընա գարար վէրիլմիշ, վէ պու մէպլաղըն ալթնան օլարագ խազինէի Մալիյէյէ թէպլիմ վէ սէր. կի վէ սուրէթ կիպի պիր շէյ իթա. սը իլէ պիր լիրասընն պիլէ նագտատէն զայրը պիր շէյ իլէ թէճէտիյէսի թա. ֆքընա կիտիվմէսի գաթիէն գա. բարլաշըրըլարագ, մուճիպինճէ մուգավէլէսի տէրտէսթը իմզա ու թէճթի պուլունմըշ տըր։

—

Իսէնիտէ նամ պէյլիք վաբօրը՝ Թէր. սանէի ամիրէ թարաֆընտան էվվէլ. քի կիւն կիրիտ իզամ գըլընմըշտըր։

—

Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուօլֆը տիւն Մրսրրա միւթէվճճիհէն շէհրիմիզ. տէն հարէքեթի մուգարրէր իտի. սէ տէ, իշիտիտիկինէ կէօրէ, միւ. շարէլէյէհն հարէքեթի երնէ թէճ. խիր գըլընմըշ տըր։

Մէարիֆ նազրը Միւնիֆ բաչա հազրէթլէրի՝ տիւն սապահ Պէյօղ. լունտա Օթել ա՝Անկլթէրէ պիլազի. մէ, միւշարէլէյէհ զիյարեթ էյլէմիշ տիր։

—

Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուօլֆ ճէ. նապէրի՝ կէչէն չարշէնպէհ ագշամը Մապէյնտէ քէշիտէ պուլրուլան զի. յաֆէթտէ հազրը պուլրուլան սրրա. տա, քէնտիսինին իգամէթ իթմէքտէ օլտըղը Պէյօղլունտա օթել ա՝Անկ. թէրէ, քէնտի իսմինէ խիթապէն ին. կիլթերրա բեիրը միւքելասը վէ խա. րիճիյէ նազրը Լօրտ Սալիսպէրի թարաֆընտան իքի գրթա չիֆրէլի թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմիշ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, մէզգիւր թէ. լէկրաֆլար՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ հագգընտա բէք զիյատէ տօսթանէ սուրէթտէ մուհարրէր իմիշ։

—

Պէզ վէ պիղիմէ պէրապէր տիկէր պազը կազէթալար՝ Մարքի տր Նօայ. լըն Մաարիտ Ֆրանսա սէֆիրլիկինէ նասպ օլունուպ անըն եէրինէ տէ ասքերտէն ժէնէրալ Լըվալըն Տէր. սաատէթ սէֆիրլիկինէ թային օլը. նաճաղընը պունտան ագտէմ իլան իթմիշ իտիք։ կէօրինիյտէ չա. յիաթը մէգգիւրէ էլեէվմ թէհագ. գուգ իթմէյէ եիւզ թութուպ։ Բա. րիզէն եաղընան պիր մէքթուպտա օգունտրընա կէօրէ, եագընտա իշ. պու թէպէտտիւրլը վուգու պույա. ճաղը Ֆրանսա մէհֆիլը ալիյէսին. տէ սեոյէնմէքտէ իմիշ։

Ֆրանսա՝ խալի վագթտան պէրու Շարգտա ասքէրիտէն սէֆիր նասպ իթմէմիշ օլուպ, պու տէֆա պէօյլէ պիր գարար վէրմէք իւզրէ պուլըն. մագտա տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պուքրէշ 21 հոկտ.

Ֆրանսա սէֆիրը ճէտտիտի Մ. տը Գութուլի՝ իթթիսանամէլէրինի պու. կիւն գրալա թագտիմ իթմիշ տիր։ Թարաֆէյնտէն իյրատ օլընան նութգ. լարտան անլայըլտըղընա կէօրէ, ու. մուրը էքսնօմիգրլի ճիհէթինճէ Ֆը. րանսա իլէ Ռումանիա արասընտա պիր իթթիֆագ վար տըր։

Գօքէնհակ 21 հոկտ.

Կէնճ պիր մաթպասա իշճիսի՝ մէճ. լիսը վիւքէլա բէիսի Մ. Էսթրէյ. բիւզէրինէ տապանճա պօշալթմըշ ի. սէ տէ, գուրշուն բէիսը միւշարէ. լէյէ իսապաէթ իթմէմիշ տիր։ Գա. թիլ թէկզիֆ օլընմըշ տըր։

Բէթէրսպուրկ 22 հոկտ.

Ժուրնալ դը Սեն Բէթերսպուրկ կազէ. թասը՝ Շարգի Ռումէլի իմիթիլալը իլէ բրէնս Ալէքսանտրընն թամբ ու հարէքեթի գապիլը իթիզար օլմա. տըղընը, վէ Պալգանարտա իատէի ասաիշ իթմէք իշիւն չարէի եէ. կանէ՝ հալը սապրգընն իատէսի օլ. տըղընա տէվլէթլէրին գանի օլտրգ. լարընը, վէ գապինէթօլար արասընա մէվճուտ օլան իմիթիաֆ սայէ. սինտէ պունա մուվաֆֆագ օլընա. ճաղը մէմուլ իտուկինի պէյան իթ. միշ տիր։

Բարիզ 22 հոկտ.

Օսմանը սէֆիրի Եատ բաչա՝ պու. կիւն էօյլէնտէ սանդրա խարիճիյէ նազրը Մ. Ֆրէյսինէյէ Պապը Ալի թարաֆընտան պիր թէլէկրաֆնամէի ուումի սուրէթի թէսլիմ իթմիշտիր։ Իշղու թէլէկրաֆնամէտէ Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ Շարգի Ռումէլինին մէսէլէսինին թէվվիյէսի իշիւն պիր գանի գանի գարարը մէսպուգ տաիրէսինտէ սէնէպի սէնէսինէ հասրը՝ պիլիսթիրան միւթէալիւգ պուլրու. լան իրատէի ալիյէ իգթիզասընտան օլարագ, իճապը իճրա գըլընմըշ օլ. տըղը իլան օլունուր։

10 թըշրինը էվվէլ 301

Մ-ԼԷՏ Խ-ՂԻՆԷ ԺԷԼԷՏ Վ-ԻՒ-ՈՒ-ԲԸ ՍՈՒՈՒԹԻՒ ԷՆ-ՈՒԼԻՆՈՒՆ.

Մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ էվրօբատա պուլունան իրան տէվլէ. թինին Ցէնսաատէթ սէֆիրի Մ-օնսին խան հազրէթլէրը՝ տիւն Գավադա մէւվասէլէթ էյլէմիշ տէր։

Իրան միւթէպէլանը սէֆիրը միւ. շարէլէյէհ իսթիգպալ իթմէք իւզրէ. բի վաբօր քիրալարագ, եարընն սա. պահ Գավադ թէճֆիզուլխանէսինէ պիլազմէ՝ միւշարէլէյէհ ալըպ Սթէ. նիատա վագը Իրան սէֆարէթխանէ. սինէ կէօթիւրէճէք էլչը տիր։

—Սու նամբրը Ղալիպ բաչայա Շնճի, վէ Տէրգօտ Սու գումբանիասը միւ. ֆէթթիչի Մ. Մէնօլլիսէ 4իւնճի մէ. ճիտի նիշանը իհսան պուլրըլմըշ տըր։

—Էվվէլքի կիւն էօյլէնտէն սօնրա Սագրզտա եէր ալթընտա տէհշէթլի սէատալար իլէ պէրապէր զէլզէլէ մու. զու պուլմըշ իսէ տէ, պիր կէօնա սագաթլրդր մուճիպ օլմամըշ տըր։

—Ախիրէն Պէրլին սէֆարէթը Սէ. նիյէսինէ թային պուլրլան Ա՝թինա սէֆիրը սապրգը թէկֆիդ պէյ հազ. րէթլէրի՝ պէրմուճիպը իրատէի Սէ. նիյէ էվվէլքի կիւն չէհրիմիզէ միւ. թէվճճիհէն Ա՝թինտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Մեծ. խմբագիր,

Պրուսայի Առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Բարթողիմէոս Սրբազան Արքեպիսկոպոսը Բերայի Սբ. Երրորդութեան Եկեղեցւոյ մէջ վասն հոգւոյ ննջեցելոց Մեծ. Շաքարեան Յարութիւն էֆէնտիի սուրբ Պատարագ պիտի մատուցանէ ամսոյս 13 յառաջիկայ կիրակէ առաւօտ և յետայնմամ պաշտօնի հանդէս պիտի կատարուի։

Ձեր պատուական լրագրի միջոցաւ այս ի գիտութիւն բարեպաշտ հաւարակութեան ծանուցանել բարեհաճեցիք կը խնդրէ Բերայի Թաղական խորհուրդը։

Բերա 10 հոկտ. 1885 (ԴԷԼ)

ՏԱԽԻԼԻՒԼ

Մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ էվրօբատա պուլունան իրան տէվլէ. թինին Ցէնսաատէթ սէֆիրի Մօնսին խան հազրէթլէրը՝ տիւն Գավադա մէւվասէլէթ էյլէմիշ տէր։

Իրան միւթէպէլանը սէֆիրը միւ. շարէլէյէհի իսթիգպալ իթմէք իւզրէ. բի վաբօր քիրալարագ, եարընն սա. պահ Գավադ թէճֆիզուլխանէսինէ պիլազմէ՝ միւշարէլէյէհի ալըպ Սթէ. նիատա վագը Իրան սէֆարէթխանէ. սինէ կէօթիւրէճէք էլչը տիր։

—Սու նամբրը Ղալիպ բաչայա Շնճի, վէ Տէրգօտ Սու գումբանիասը միւ. ֆէթթիչի Մ. Մէնօլլիսէ 4իւնճի մէ. ճիտի նիշանը իհսան պուլրըլմըշ տըր։

—Էվվէլքի կիւն էօյլէնտէն սօնրա Սագրզտա եէր ալթընտա տէհշէթլի սէատալար իլէ պէրապէր զէլզէլէ մու. զու պուլմըշ իսէ տէ, պիր կէօնա սագաթլրդր մուճիպ օլմամըշ տըր։

—Ախիրէն Պէրլին սէֆարէթը Սէ. նիյէսինէ թային պուլրլան Ա՝թինա սէֆիրը սապրգը թէկֆիդ պէյ հազ. րէթլէրի՝ պէրմուճիպը իրատէի Սէ. նիյէ էվվէլքի կիւն չէհրիմիզէ միւ. թէվճճիհէն Ա՝թինտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Մ-ԼԷՏ Խ-ՂԻՆԷ ԺԷԼԷՏ Վ-ԻՒ-ՈՒ-ԲԸ ՍՈՒՈՒԹԻՒ ԷՆ-ՈՒԼԻՆՈՒՆ.

Մէմուրիյն վէ քէթէպէյնին իշլէ. միշ մաաշլարընն քէնտի զիմմէթլէ. րինէ մախսուս օլմայարագ սէնէսի սէնէսինտէն վէ եա իլերու սէնէլէր. տէն կէրէք ասհապը մաաշաթընն քէնտիլերինէ վէ կէրէք բէտէր վէ վալիտէ վէ պիրատէր վէ հէմշիրէ վէ մախտում վէ քէրիմէ վէ զէվճէ. լերինէ գատար ագրապալարը իլէ չէրիքլէրինէ ախտ վէրկի պօղճլարը. նա գապուլի մուգարրէրաթը սապը. գա իճապընտան իսէ տէ, էսհամ թէգասիթի վէ մաաշաթը զաթիլէ հագգընտա մուգարրէր օլան մուա. մէլէի միւսատատաթքեարանէէ նա. զարէն, մէմուրիյն վէ քէթէպէյնին իշլէմիշ մաաշլարընն տախի կէրէք քէնտիլերի վէ կէրէք սալիմիւգ. զիքը ագարապա վէ շէրիքլերի էօհ. տէլերինտէքի էվլաքըն սէնէսի սէ. նէսինէ պագըլմայարագ, սալը հալ վէ սէնիյին սապրգա վերկիլերինէ գապուլ վէ մահսուլը վէ 302 սէնէ. սի մարթը հուլուլինտէն սօնրա, պունլար իշիւն մուամէլէի մահսու. պիյէսինին գարարը մէսպուգ տաի. բէսինտէ սէնէսի սէնէսինէ հասրը՝ պիլիսթիրան միւթէալիւգ պուլրու. լան իրատէի ալիյէ իգթիզասընտան օլարագ, իճապը իճրա գըլընմըշ օլ. տըղը իլան օլունուր։

10 թըշրինը էվվէլ 301

ՍՕՆ ԲՈՍԹԱ

ՇԱՐԳԻ ԲՈՒՄԷԼԻ Վ. Է ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՀԱՏԻՄԷՍԻ

Բարիզտէքի Թան կազէթասրնէն վէնէնա մուխպիրի՝ հոկտեմբերին 16 ընեը կէչէն ճուտա կիւնքի թարիխէ աթիտէքի թէլէկրաֆը քէչիտէ իթմիշ տիր։

«Պուրայա միւրուտ իտէն Աժանս Հավաս թէլէկրաֆիարընէն միւնտերիճաքնա բարմէն, տէվլէթլերին պէյանանամէսինտէ Պէրլին ահտանամէսինին թէմամիի մուհաֆաղասը վէ հալը սապգէն իատէսի հագգընտա պահս օլընմէշ իտուկինի թէէյիտ ու իսպաթ իտէպիլիրիմ։

«Մունտան մատտա պիր մէնպալը ըսմիտէն ալարդըմ մալիւմաթա կէօրէ, պու սըրատա ահվալ պէր վէճհը աթի տիր։ Վիէննա, Պէրլին վէ Բէթերսպուրկ գապինէթօլարը արասընտա բէք միւքէմմէլ վէ բէք վասի պիր սուրէթտէ պիր իթիլաֆ վէ մուվաֆագաթ հասըլ օլմուշ տիր։ Մէգքիւր գապինէթօլար՝ Ցէրսատէթտէ պիր գոնֆէրանս իթթիֆաքը թէքլիֆ իտէճէքլէր տիր։ Պու գոնֆէրանս՝ սատէճէ պիր պէյաննամէ թանզիմինէ մէմուր օլարակ, Պուլկար մէսէլէսինի ֆիլէն հալ ու թէսվիյէ իթմէքլէ միւքէլլեֆ վէ մուվաղղաֆ օլաճագ տըր։

«Զանն օլունտըղընա կէօրէ, ասքէրինի Շարգի Բումէլիտէն չէքմէսի վէ քէնտիսի տէ Սօֆիայա ավտէթ իթմէսի իչիւն բրէնս Ալէքսանտրա իխթար վագը օլաճագտըր։ Էկէր պու իխթար ու թէնպիհ իւզերինէ բրէնսը մուսմիլէյհ թէրքը հիւքիւմէթ իթմէյէ գարար վէրէճէք օլուր իսկ, էէնի պիր բրէնսին ինթիխապընա թէշէպիւս օլունաճագ տըր։ լաքին բրէնս Ալէքսանտր իպգա օլընա պիլէ, իթթիհատը շախսինին հիչ պիր թարաֆտան բէտտա օլունմայաճաղը մէմուլ տըր։

«Տէվլէթլէր՝ Սըրպիա իլէ Եունանիստանին վուգուաթը հազրբէտէն պիլիսթիֆատ արագիճէ միւքեֆաֆաթ թալէպլերինէ սէմ ու իթիպար իթմէյօրլար։ Սըրպիանընն հարեքեաթ ու մուամէլաթընա թէմամըյլա քէնտիսի մէսուլ օլտըղընը վէ Ավսթրիայա ասլա իւմիտ իթմէմէսի լազըմ կէլտիկինի Վիէննա գապինէթօսը գրալ Միլանա պիլտիրմիշ տիր։

«Գունընա պէրապէր պուրատա զանն օլունտըղընա կէօրէ, պունճա իխթար ու թէնպիհաթընն հիչ պիր թէէսիրի օլմայաճաղ, վէ Սըրպ ասասքիրի իքի իւչ կիւնէ գատար Պուլկար հուտուտընը թէճավուզ իտէճէք տիր։ Պու պապատքի մալիւմաթըմ բէք տօղրու տըր։»

Վագրա Սըրպ ասասքիրինին Պուլկարիսթան հուտուտընը թէճավուզ իթտիկինէ տաիր իքի կիւնտէն պէրու պիր հավատիս նէյզ օլունտուղը կիպի, տիւնքի բօսթա իլէ կէլէն Էվրօբա կազէթալարընտա տա պու պապատ մալիւմաթ կէօրիւլմիշ իսկ տէ, չայիսի մէզքիւրէ հէնուզ պուրատա թէհգիգուզ իթմէտիկի կիպի, Էվրօբա կազէթալարընն պաղըլարը տա պու խապէրին սահիհ օլմատըղընը պէյան իթմէքտէ վէ Պէլկրատտան հոկտ. 16 թարիխլէ աթիտէքի թէլէկրաֆը ալըպ նէյզ էյլէմէքտէ տիրլէր։

«Պուլկարիսթան՝ քէնտի իլէ Սըրպիա արասընտա մուհարէպէ վուգուրընն էօնիւնի ալմագ արզուսընա մէպնի, գըրալ Միլանա պիր թէսվիյէի հուտուտ թէքլիֆինտէ պուլունմուշ տըր։»

Պու թէլէկրաֆըն նէ տէրէճէ սահիհ օլտուղընը պիլէմէտիկիմիզտէն մատտա, Սօֆիատան տա հոկտ. 16 թարիխլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ օլտուղընը պէյան իտէրիզ։

«Պուրատա պիր հէյէճանը ազիմ հիւքմֆէրմա օլուպ, հէր տագիգատա Սըրպ ալայլարընն Պուլկար հուտուտընը թէճավուզ իթմիշ օլտուգլարընա տաիր շայիա նէյզ իտիլմէքտէ տիր։ Կապրօվա, Բուսճուգ, Թրնօվա վէ Սօֆիա մէքթէպ չակիրտանը սիլահլանտըրըլարագ, հէր կիւն թալիմ իթմէքտէ տիրլէր։ Պիլիթիւն Պուլկար օրտուսը՝ Շարգի Բումէլիտէ ճէմ ու թահչիտ իտիլմիշ տիր։»

Պունտան մատտա Պէլկրատտան տա հոկտ. 17 թարիխլէ պէրվէճհը աթի եազըլմըշ տըր։

«Սրպսիսթանընն հալի բէյ տէր բէյ քէսպը վէխամէթ իթմէքտէ տիր։ Գրալըն թէրքը հիւքիւմէթ իտէճէկի՝ քէնտի էթրաֆընտա պիլէ սեյլէնիյօր։ Լիքէտարը ումումիյէ՝ Ալսթրիա ալէյհինտէ բէք զիյատէ հիտտէթլէնմիշ տիր, զիրա անընն մուավէնէթինէ կիւվէնիլմէքտէ իտի։ Էկէր գրալ Միլան սահիհէնն թէրքը հիւքիւմէթ իտէր իսկ, բէք մուխթարալը պիր հիւքիւմէթսիզլիք վէ գարըշըգլըգ վագը օլաճաղընտա շիւպհէ եօգ տըր։»

Վիէննատա թէէմինէն բիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, էկէր Ցէրսատէթտէ գոնֆէրանս իճթիմա իտէճէք օլուր իսկ, Սրպիա իլէ Եունանիստան՝ միթալէպաթլարընը արզ իթմէք իւզրէ մէճլիսը մէգքիւրէ մուրախասլար կէօնտէրմէյէ տավէթ օլունաճաղլար տըր։

Ֆիլիպէտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Շարգի Բումէլի իլէ Պուլկարիսթանընն իտարէճէ թէվհիտ ու իթթիհատը խիթամ պուլմուշ կիպի օլմաղլա, հիւքիւմէթը մուվագգաթ բէհսի Մ. Սթրանսքի՝ 13 կիւնէ գատար իքմալը վաղիֆէ իտէրէք ֆէվգէլատէ գօսիսերլիք մէմուրյէթինտէն իսթիֆա իտէպիլէճէկինի մէմուլ իթմէքտէ իմիշ։

* *

Հ-վ- Թէլէկրաֆ գումբանեասը՝ Ցէրսատէթտէն հոկտ. 16 թարիխլէ Էվրօբա կազէթալարընտա պէրվէճհը աթի պիր թէլէկրաֆ չէքմիշ տիր։

«Լօնտրա վէ Վիէննա կազէթասրընն նէյզ իթտիկի չայիսթա բաղլմէն, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ՝ Շարգի Բումէլի իլէ Պուլկարիսթանընն իթթիհատընը նէ թանըմըշ տըր վէ նէ աչ ասլա թանըմագ նիյէթինտէ տիր։

«Սիւիֆէրանընն նօթասը իւզերինէ իճրաի միւզաքերաթ իթմէք իւզրէ պու կիւն մէճլիսը վիւքելա իճթիմա իթմիշ տիր։

«Ցէրսատէթտէ մէհաֆիլը սիյասիյէսինտէ մէզքիւր նօթա՝ չայանը մէմնունիյէթ ատտ օլընմագտա տըր։

«Պուլկար մուրախասլարը՝ Ալէքսանիա վէ Բուսիա սէֆիրլէրիլէ պիր միւզաքաթ իճրա իթմէք թալէպտինտէ պուլունմըշտար իսկ տէ, սիւֆէրաի միւշարէյէհիւմա, մէրգումանը հուզուրլարընա գապուլ իթմէքտէն իմթինքաֆ էյլէմիշլէր տիր։»

* *

Գարատաղ օրտուսը՝ հազրը վէ միւհէյյա պուլընմաղտա էմր ալը իթմիշ վէ ասքէրէ միւհիմմաթը հարպիյէ թէվզի օլընմըշ տըր։

* *

Վիէննատան Թայմս եազըլտըղընա կէօրէ, Ալսթրիա իլէ Բուսիա՝ Էվրօբա տէվլէթլէրինի պիր գոնֆէրանսա տավէթ իթմէսինի Պապը Ալիյէ թավսիյէ իթմէք խուսուսընտա պէյնիլէրինտէ իթթիֆաք իթմիշլէր տիր։ Իչպու գոնֆէրանսընն էսասը՝ Պէրլին ահտանամէսի օլաճաղմըշ։ Մէգքիւր գոնֆէրանս՝ Պուլկարիսթանն բրէնսինէ մուրախասլար իրսալ իտէրէք, ասքէրինի Շարգի Բումէլիտէն՝ չէքմէտիկի հալտէ, տէվլէթլէրին՝ սիլահ գումվէթիլէ Շարգի Բումէլի իւզէրինտէ օլան հագգընը իսպաթ ու թէէյիտ իթմէսինի Պապը Ալիյէ թավսիյէ իտէճէքլէրինի, վէ ֆագաթ չէքիլիպ կիթտիկի հալտէ, Շարգի Բումէլի նիզամաթընն Պուլկարիսթան նիզամաթընա թաթպիգ ու թէչպիհ իտիլմէսինէ մուվաֆագաթ իթմէսինի տէվլէթլէրին Պապը Ալիյէ նասիհաթ էյլէյէճէքլէրինի բրէնս Ալէքսանտրա անլաթաճագ տըր։

Թայմսը գավլինճէ Պապը Ալի՝ կէօյա պու թէսավվուրը գապուլ իթմիշ իսկ տէ, ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Իթալիա հէնուզ պիր ճէվապ վէրմէմիշլէր իմիշ։

Հալ պու քի Լօնտրատան հոկտ. 17 թարիխլէ եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ինկիլթէրրա գապինէթօսը՝ Պուլկար մէսէլէսինին բուլէթ ու թէսվիյէսինէ մէմուր պիր գոնֆէրանսա իշթիրաք իթմէք իչիւն թարիխը մէգքիւրէ տէկին հիչ պիր տավէթնամէ ախզ իթմէմիշ, վէ զանն օլունտըղընա կէօրէ, տիկէր պիր չօգ գապինէթօլարա տախի էլան պէօյլէ պիր տավէթնամէ վիւրուտ իթմէմիշ տիր։

* *

Բարատվատա պիր զրաաթ պանգասը միւտիրի Մ. Ալնասթասօֆ՝ Բիւլբիւլ Լյոտ կազէթասընընն պիր մուխպիրինէ Պուլկար հատիսէսինին մուգատտէմաթը հագգընտա չայանը միւթալէա պաղը չէյլէր պէյան իթմիշ տիր։ Նէյզլէ քի։

Պուլկարիսթան բէիսը վիւքելասը Մ. Գարավէլօֆ՝ իխթիլալ գումիթէլերի իլէ միւթէմատիէն միւնասէպաթտա պուլունուպ, բրէնս Ալէքսանտրը տախի Պուլկարիսթան իթթիհատը տավասընա տախիլ վէ միւշթէրէք գըլմագ խսթէիկինտէն, իչի մուամիլէյհէ աչմըշ։ Վէ հէր նէ գատար բրէնս Ալէքսանտր՝ պու իչէ ասլա բուլ մուվաֆագաթ կէօսթէրմէմիշ իսկ տէ, հազրբլանմագտա օլան հարեքեթը մալիւմէյէ կէչէն իլգ պահարտան պէրու վուգուքը թամամը օլաբընա հիչ շիւպհէ գալմամըշ տըր։ Բրէնս Ալէքսանտր՝ Ինկիլթէրատան ավէթ իթտիքտէ։ Եա իսթիլաճըլարլա միւթթէֆիգ օլմասը։ Եա Եօգաա Ցանիմարգա գրալընընն իքինճի մախտումը բրէնս Վալտէմարա թէրքը հիւքիւմէթ իթմէսի քէնտիսինէ թէքլիֆ իտիլմիշ օլմաղլա։ Պունունն իւզերինէ բրէնս Ալէքսանտր՝ իսեանընն պայընա կէչմէյէ գարար վէրմիշ տիր։ Մա մաֆիհի բիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, բրէնսը մուամիլէյհ՝ էվվէլա Ինկիլթէրրանընն մուվաֆագաթընը թահսիլ չալըշըպ, իչպու մէրգումանը մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։ Պունտան մատտա օ զէման քէնտիսինէ պիր թագըմ տա վատէր վուգու պուլմըշ օլտուղընտան, իշթէ պու վատէրտէն տօղրը Ինկիլիզ բօլիթիգա մէմուրը Մ. Լասել էլեէվմ Ֆիլիպէտէ պուլընմագտա տըր։

Բրէնս Ալէքսանտր՝ Ալսթրիայա ազիմէթ իթմէգտէն էվվէլ, «ավտեթիմատ մէմլէքէթիմէ պիր հէտիյէ կէօթիրէճէյիմ» տէմիշ օլտուղընտան, պու հալտէ բրէնը մուամիլէյհին Բիլղէնտ Ալստրիա իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժոզէֆ միւսաֆիր օլտրգտա վէ Ֆրանցիսպատտա Բուսիա խարիճիյէ նազրը Մ. տը կիէրս իլէ միւլագաթ իթտիքտէ, վուգու պուլաճագ ահվալտէն խապէրտար օլտրը անլաշըլմագտա տըր։ Ցիկէր թարաֆտան չու տա վարտըր քի, բրէնս Ալէքսանտր՝ բէք սըրը սագլայըճը օլմայըպ հէր շէյի սերպէսթ սէյլէյէն օլտրընտան, պու պապատ իխթիյարը սիւքիւթ իթմիշ օլտրընա բէք օ գատար իթիմատ օլընմագ։ Իտտի Մ. տը կիէրս՝ Շարգի Բումէլիտէ իլէրուտէ զուհուրա կէլէճէք վուգուաթտան խապէրտար իտիլմիշ օլմաը տըր։ Վէ պու վուգուաթըն զուհուրա կէլմէսինէ սեպեպ չու տըր քի։ Մ. տը կիէրս՝ պունտան նէյէթ իթմէսի միւհիմմիլ օլան պիճիմէ ուղրունսըզլըգլարը էվվէլճէ բրէնս Ալէքսանտրա անլաթմամըշ տըր։ Իհթիմալ քի։ Զար պիլէ գուրուլմագտա օլան իչպու հարեքեթտէն խապէրտար իտիլմիշ տիր։ զիրա միւշարէյէհ իմբէրաթօր՝ քէնտի գայնը օլան բրէնս Վալտէմարընն Պուլկարիսթանա բրէնս նասպ իտիլմէսինի չախսի օլարագ այիմա արզու իթմիշ տիր։

* *

Վիէննատան հոկտ. 16 թարիխլէ թանս եազըլան պիր թէլէկրաֆ տիյօր քի «Պալգան չէպիհճէգիրէսի պուհրանը հագգընտա պու կիւնլէրտէ Ալսթրիա իլէ Բուսիա արասընտա վիւճուտէ կէլէն իթիլաֆ պիլխասսա Սրբպիայա տաիր տիր։ Բուսիա՝ Ալսթրիանընն գրալ Միլան միվաճէհէսինտէ հալ ու վազիյէթի զայէթ նազիք օլարընը նազարը տիգգաթա ալարագ, հէր նէ սուրէթլէ օլուրսա օլսուն Պուլկարիսթան իլէ Շարգի Բումէլինին չախսէն պիրլեչմէսինէ մուվաֆագաթ օլընտրը թագտիրտէ, Պուլկարիսթան ճիհէթինտէն Սըրպիսթանա տախի արագիճէ միւքեֆաֆաթ իտտուպ, անճագ իթթիհատը մէգքիւրընն էվրօբա թարաֆընտան գապուլ օլընմասը գայտը իհթիրազընը պէյան իթմիշ տիր։

Լաքին մատտէ չունտա տըր քի, Պուլկարիսթան՝ Էվրօբանընն նասիհաթընը տինտէյպ, տէվլէթլէրին արզուսընա իթաաթ իտտէճէքմի տիր։ Սօֆիատան կէլէն խապէրլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Պուլկարիսթան՝ հէր քէսին եիւզիւնտէն տիւշտիկինի կէօրէրէք, չօգտան պէրու միւնազաատա պուլընան պիր արագիյի Սրպիայա թէրք իթմէյէ գարար վէրէճէք, վէ իչպու թէրքը արագիյէ նէթիճէ օլարագ Օրպիա իլէ Պուլկարիսթան արասընտա պիր իթթիֆագ ատտ օլընճագ տըր։

Նէյզ օլընան թէքզիպլէրէ բաղմէն էլեէվմ շիպհէ եօգ տըր քի, Սըրպ օրտուսը՝ իլէրիյէ տօղրու պիր հարեքեթ իճրա իթմիշ, վէ Պուլկար հուտուտը իւզէրինտէ ֆէնը հարպա մուվաֆֆգ միւխթէլիֆ նօգթալրը թահթը զայթ ու իչղալինէ ալմըշ տըր։ Հաթթա չու տախի թէէմինէն բիվայէթ օլունույօր քի, միւնազաատա օլան Պուլկար արագիսինին զայթ ու իչղալը՝ իլանը հարպ իտիլմէքսիզին վուգու պուլաճագ տըր։ լաքին հէր նէ տէ օլսա, միւնազիլունֆիհ օլան արագիտէն զիյատէ եէր զայթ օլունմայաճագ տըր։

Սըրպիսթան թէէտարիքեաթը հարպիյէսինին պու արա պիր ազ թաթիլ իտիրլ՝ արագիճէ Սրպիայա միւքեֆաֆաթ օլունմասը խուսուսընտա Ալսթրիա իլէ Բուսիա արասընտա իճրա օլունան միւզաքէրաթա հավլ օլունմագտա տըր։ Քեզալիք բիվայէթ օլունտուղընա կէօրէ, Պուլկար հիւքիւմէթի տախի Պէլկրատտա պու եօլտա թէքլիֆաթտա պուլունմուշ տըր։

* *

Սօֆիատան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, բրէնսին գօնաղը էօնիւնտէ 6000 քիշիլիք պիր նիւմայիշ իճրա իտիլմիշ օլմաղլա, բրէնս Ալէքսանտր՝ բայիթախթ էհալիսինէն խպզազ էյլէտիկի համիյէթը վաթան իլէ քէնտի հագգընտա ըզհար իթտիկի քէմալը մուհապպէթ վէ էմնիյէթտէն տօլայը պէյանը թէշէքքիր էյլէմիշ, վէ տէմիշ տիր քի, «Իթթիհատ՝ էհալինին այնը բրէնս վէ այնը գավանինէ մալիք օլմագ արզուսընա թէվֆիգէն վիւճուտէ կէլմիշ տիր։ Իթթիհատն Թիւրքէր ալէյհինտէ հիչ պիր մագսէտը իսսիմանէսի եօգտը։ Բրէնս իլէ հէյէթը հիւքիւմէթ՝ Պուլկար գավմընն էմնիյէթինէ կիւվէնէրէք, ճէնապը Հագգընաճու ու ինայէթիյլէ ումումի արզուլէրին իճրասընը թէէմին իտէրլէր։»

* *

Վարշաւիատան Դարդ Բուրդ նամ կազէթայա հոկտ. 18 թարիխլէ աթիտէքի մալիւմաթ թէպլիղ օլունմըշ տըր։

«Պուլկարիսթան օրտուսընտա խութիսատ օլունմագ իւզրէ Շարգի Բումէլինի կիտէճէք օլան 21 Բուս զապթանընա իքրամէն տիւն վարշաւիանընն ասքէրի գազինսընտա պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլունըպ, իչշուիանընն ասքէրի գազինսընտա պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլունըպ, իչշուիանընն ասքէրի գազինսընտա պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլունըպ, հէր սընընքը սիլահվարի վէ թօքմը վէ սահրէտէն պէշ եիւզ զապթ հաղը պուլունմըշ վէ զինէթ բէք զիյատէ չէվգ ու մէսերրեթլի օլմուշ տըր։ Զարընն էմրի մուդաիրինտէ օլարագ Պուլկար օրտուսընտա գալմըշ օլան միրալայ Նիգօլայէֆ իլէ ճէնուպի Սլավիսընն չէվգի իչիւն իտարէի ադտահ օլունընպ պատէլէր նուշ իտիլմիշ տիր։

ճէմիյէթը մէզքիւր՝ Ֆիլիպէտէ մումմաիլէյհ միրալայ Նիգօլայէֆէ թէպրիք իչիւն պիր թէլէկրաֆ չէքմէք իսթէմիշ իսկ տէ, թէլէկրաֆ իտարէսի՝ մէզքիւր թէպրիքնամէյի քէչիտէ իթմէք իսթէմէմիշ տիր։ Պունուն իւզէրինէ պաղը զապթան՝ միրալայ Նիգօլայէֆ իչիւն պիր թէչէքքիրնամէ գալէմէ պլըպ բօսթա իլէ մուամիլէյհէ իրսալ իթմիշլէր տիր։

* *

Պէրլինտէն եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս Ֆիլարդըն գօնի Հացֆէլտի պու արա Լօնտրատա Ալէմանիա սէֆիրլիկինէ նասպ իտիշինին սէպէպի չու իմիշ, եանի Պալգան չէպիհճէգիրէսինտէ էյան ճէրէյան իտէն վուգուաթ բէք վախիմ օլուպ, Մրբը մէսէլէսինին հալ ու թէսվիյէսի մատտէսի տէ տայմա քէսպը էհճմմիյէթ իթտիկինտէն վէ Ինկիլթէրա իսկ պու իքի մէսէլէտէ ֆարգ պիր մէզգիտէ պուլընտըղընտան, Լօնտրա սէֆիրլիկինէ գօնի Հացֆէլտտէն պաղգա միւնասիպ պիր զաթ օլամագ իտի, զիրա միւշարէյէհ՝ Սթամպուլատա չօգ գալմըշ օլըպընտան, Շարգ իշլէրինէ բէք զիյատէ աշինա տըր։

* *

(2)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻԻԷԼԼԻՅԻ ԳՕԱՎԻՆ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԼԷՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՓ

Տիվարլար իլէ գաբունընն իւզէրինէ եէր եէր տէլիքլէր վար իտի իսկ տէ, պու տէլիքլէր ատամ պօյունտան եիւքսէք օլտրըղընտան, իշէրիսինի կէօրմէք գոտիլ օլամամագտա իտի, վէ ֆագաթ պու միւշքիլաթընն տախի էօնիւնիւ ալմագ գէլտի կէօրիւնտիյիւ ճիհէթլէ,

—Արգատալար, պիրինիզ նէրտիւպանըզ իթսէնիզ նէ պանա —տէյու Գապիրօլ թէքլիֆ իթտիքտէ, իշէրինտէն պիրիսի սըրթընը տիվարա վէրիպ էլլէրինի տիզ դաբագլարընա տայաթարագ էյիլտի տուրտու։

Ուսթա պաշը սօլ այաղընը բէֆիգինին սըրթը իւզէրինէ գօյտուգտան սօնրա, պիրտէն եօգարը սըշըրտաը վէ տէլիյէ գատար եէթիյպ, հէման տէլիյին թէղեինանընա սարբլարագ, զէմինտէն պիր մէթրօ եիքսէքտէ սարլը գալը, վէ պաշընը տէլիքտէն իշէրի սօգտու, վէ ղարիպ պիր սէտա սալը վէրտիքտէն սօնրա, էլինի պըրագըպ եէրէ աթըլը։ պէնգինին բէնկի քեամիլէն ուշմըշ օլուպ, տուտագլարը տիթրէմէքտէ վէ սըթաթընտա ալամիմ խէվթ ու սէրքէթ միւշահէտէ օլունմագտա իտի։

Բէֆիգլէրի հէման էթրաֆընը գուշատըպ անընն հալինի կէօրմիւքտէ, քէնտիլէրինի տախի պիր գօրգու տըր ալտը։

Գօրգու տէնիլէն հրսս բէք չաբուգ տիկէրէ թէէսիր էյլէտիյինտէն, ճիւմէսի սէպէպինի պէքէմէքսիզինին գօրգմաղա պաշտատըլար։

Նիհայէթ իշէրինտէն պիրի,

—Նէ՞ կէօրտիւն իշէրտէ —տէյու սօրտուգտա,

—Պիր գարը, —տէյու Գապիրօլ ճէվապ վէրտի։

Ցէօրտիւ պիր աղըղտան,

—Պիր գարը՞ մը, —տէյու պաղըրտըլար։

—Էվվէթ։

—Սա՞ղ մը։

—Էօլմիւ՞ղ · · · գաթլ իտիլմի՞ղ · · ·

Շու սօն իքի քէլիմէ ճիւմէսինին հէյէճան վէ զօրգուսընը թէզեիտ էյլէյիպ, կէօրիւնմէզ պիր թէհլիքէյէ ուղրամագ խէվֆիյէ էթրաֆլարընա պագարլար։

Էվվէլ էմրտէ Գապիրօլընն թէլաշէսի տուրուլուպ,

—Զարու՞ղ, չարու՞ղ, պու տէհլիքէլի վագատտան հիչ պիր շէյ անլայամայօրըմ, պունընն էսասընը անլամալը, լաքին պէյքի պայգալարը պիզտէն էյի կէօրէպիլիր վէ անլայապիլիրէր։ օնընն իչիւն պիրինիզ կիթտսին մէգարիսթան միւտիրինէ մալիմաթ վէրսին, պիզ տէ պուրատա պէքլէյէլիմ։

Իշէրինտէ էն կէնճի,

—Պէն կիտիյօրըմ · · · —տէյիպ, իտարէխանէօրի պէօյիւք գաբունընն սաղ թարաֆընտա պուլունան միւտիրին նէզտինէ տօղրու գօչտու, վէ պէշ տագրգատա եէթիշտի։ եօլտա քէնտի քէնտիյէ, —նէ՞ գատար մէմուլին դայրը վագտա, —տէյու թէքրար իթմէքտէ իտի։

2

Պաղը գալան իւչ ամէլէ իլէ Գապիրօլ գաբունընն գարշըսընտա տուրմուշ, բէֆիգլէրի իլէ միւտիրին կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ իտիլէր։

Իշէրինտէն պիրի,

—Իշէրտէ գաթլ իտիլմիշ պիր գարը՞ մը · գօլայ անլաշըլըր շէյ տէյիլ։

Պիր տիկէրի,

—Նէ՞ մանա վէրմէլի, տիւշիւնիյօրըմ տիւշիւնիյօրըմ, պիր գապա սըղտըրտամայօրում։

Ուշիւնճիւ ամէլէ,

—Պէյքի գաթլ աէյիլ տիր · իհթիմալ տըր քի, օ գարը տուվա իթմէք իչիւն տիւն իշէրի կիրմիշ, այաղը գայմըշ տիւշմիւշ, պաշընը եարալամըշ, վէ պայըլմըշ գալմըշ օլսուն · · ·

Գապիրօլ,— գապլի տէյիլ —տէտի։

—Նէյչի՞ւն գապլի օլմասընն։

—Էօյլէ օլսա գաբունընն անախթարընը իւսթիւնտէ պուլմամըշ լազըմ կէլիր իտի։

—Տօղրու տըր։

—Պիր էինայէթ վուգու պուլմըշ օլտրըղընա չիւպհէ եօգ, հէր հալտէ պիր ազատան մէսէլէնին նէ օլտրընը անլարըզ։

Շու սրբատա մէգարիսթանա կիրմիշ օլտրընը իֆատէ օլունան քիւրքիւլիւ բալթօլը վէ էնլի քէնարը շաբգալը քիմսէ, մէվզուը պահս օլան պինայա միւմթէսատար եօլուն պաշընատա բուլնումամի զուհուր օլտու։

Զիչէք տէմէթինի հալա էլինտէ թութմագտա իտի։

Իչէրիլէր՝ մէրգումըն կէօգիւնէ իլիշտիքտէ, էթրաֆընտա պուլունան մէգարլարընն իչինտէ պիրիսինին մէգարընը արայօր կիպի տուրտու, վէ արատալրընը պուլմուշ կիպի պիր մէգարա եազըլըպ, էլինտէքի եատիկեարը վաղ իթտի, վէ հէպինտէն պիր եազըլըգ չըգարըպ, վէ թաշընն իւզէրինտէքի գարը սիլքիպ թաշընն իւզէրինէ տիզ չէօքտու։

Ամէլէտէն պիրի չու հալի կէօրտիւքտէ,

—Շու ատամ ամմա էրքէն տավրանմըզ · կէօրիւնիւր քի սօուգտան գօրգմայօր, —տէտի։

—Ինսանընն հրսը իչիւն վագթը էրքէն վէ եաթաթ կէճ օլմասընտա էհէմմիյէթ օլմատըղը կիպի, գալպինտէ քէտէրի օլան քիմսէ, հավանընն հարարէթ վէ եա պիրուտէթինի իշ եէրինէ գօմազ · · · քի՞մ պիլիր, օղլունը՞ն մը, գըզընը՞ն մը մէզարը պաշընա աղլամայա կէլմիշ պիշարէ · · ·

—Պէյքի տէ զէվճէսինի բէնչէի էճէլէ թէսլիմ իթմիշ տիր · · ·

—Իշթէ պիզիմ Բիթու, միւտիր իլէ կէլիյօր, —տէտի Գապիրօլ։

Ֆիլվագը միւտիր՝ մայէթինտէ իւչ նէֆէր տէ մէմուր օլտրընը հալտէ, ատէլէթէն կէլտիքէրի սըրատա, Բիթու՝ արգատաշլարընընն տուրմագտա օլտրգլարը մահալի կէօսթէրէրէք,

—Իշթէ չու թարաֆտա · · · ,—տէտի։

Զիչէք տէմէթիյլէ կէլմիշ օլան քիմսէ, հալա տուվայա վէ հրսս էյլէմէյի քէտէրէ տալմըշ իտի։ Պէյքի զահիրէն տալմըշ կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի իսկ տէ, ճիտատէն տալմըշ օլմայըպ, չիւնքի այագ վէ լազըրտը սէսինի իյիթիր իյիթմէզ, պաշընը չէվիրիպ արգասընա աթՔը նազար էյլէտի, վէ կէլէնէրի կէօրտիւքտէ, սըֆաթընտա ալամէթը թէլաշ բէյտա օլտու, վէ միւտիր իլէ մայէթի կէլիպ կէշտիքտէն սօնրա գալգըպ, կէօյա քի մուգամմէթ իտէմէտիյի պիր գուվվէթ հապպէպէյէ խիլաֆը բիշտը օլարագ թապի օլույօր կիպի, մալիմ օլան էպնիյէյէ տօղրու

—Էօյլէ օլսա գաբունընն անախթարընը իւսթիւնտէ պուլմամըզ լազըմ կէլիր իտի։

—Տօղրու տըր։

—Պիր էինայէթ վուգու պուլմըշ օլտրընա չիւպհէ եօգ, հէր հալտէ պիր ազատան մէսէլէնին նէ օլտրընը անլարըզ։

Շու սրբատա մէգարիսթանա կիրմիշ օլտրընը իֆատէ օլունան քիւրքիւլիւ բալթօլը վէ էնլի քէնարը շաբգալը քիմսէ, մէվզուը պահս օլան պինայա միւմթէսատար եօլուն պաշընատա բուլնումամի զուհուր օլտու։

Զիչէք տէմէթինի հալա էլինտէ թութմագտա իտի։

Իչէրիլէր՝ մէրգումըն կէօգիւնէ իլիշտիքտէ, էթրաֆընտա պուլունան մէգարլարընն իչինտէ պիրիսինին մէգարընը արայօր կիպի տուրտու, վէ արատալրընը պուլմուշ կիպի պիր մէգարա եազըլըպ, էլինտէքի եատիկեարը վաղ իթտի, վէ հէպինտէն պիր եազըլըգ չըգարըպ, վէ թաշընն իւզէրինտէքի գարը սիլքիպ թաշընն իւզէրինէ տիզ չէօքտու։

Ամէլէտէն պիրի չու հալի կէօրտիւքտէ,

—Շու ատամ ամմա էրքէն տավրանմըզ · կէօրիւնիւր քի սօուգտան գօրգմայօր, —տէտի։

—Ինսանընն հրսը իչիւն վագթը էրքէն վէ եաթաթ կէճ օլմասընտա էհէմմիյէթ օլմատըղը կիպի, գալպինտէ քէտէրի օլան քիմսէ, հավանընն հարարէթ վէ եա պիրուտէթինի իշ եէրինէ գօմազ · · · քի՞մ պիլիր, օղլունը՞ն մը, գըզընը՞ն մը մէզարը պաշընա աղլամայա կէլմիշ պիշարէ · · ·

—Պէյքի տէ զէվճէսինի բէնչէի էճէլէ թէսլիմ իթմիշ տիր · · ·

—Իշթէ պիզիմ Բիթու, միւտիր իլէ կէլիյօր, —տէտի Գապիրօլ։

Ֆիլվագը միւտիր՝ մայէթինտէ իւչ նէֆէր տէ մէմուր օլտրընը հալտէ, ատէլէթէն կէլտիքէրի սըրատա, Բիթու՝ արգատաշլարընընն տուրմագտա օլտրգլարը մահալի կէօսթէրէրէք,

—Իշթէ չու թարաֆտա · · · ,—տէտի։

Զիչէք տէմէթիյլէ կէլմիշ օլան քիմսէ, հալա տուվայա վէ հրսս էյլէմէյի քէտէրէ տալմըշ իտի։ Պէյքի զահիրէն տալմըշ կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի իսկ տէ, ճիտատէն տալմըշ օլմայըպ, չիւնքի այագ վէ լազըրտը սէսինի իյիթիր իյիթմէզ, պաշընը չէվիրիպ արգասընա աթՔը նազար էյլէտի, վէ կէլէնէրի կէօրտիւքտէ, սըֆաթընտա ալամէթը թէլաշ բէյտա օլտու, վէ միւտիր իլէ մայէթի կէլիպ կէշտիքտէն սօնրա գալգըպ, կէօյա քի մուգամմէթ իտէմէտիյի պիր գուվվէթ հապպէպէյէ խիլաֆը բիշտը օլարագ թապի օլույօր կիպի, մալիմ օլան էպնիյէյէ տօղրու

Պուլկար մէսէլէսինտէն տօլայը Մ. Կլատսթօնը Մ. Էմիլ Լավըլէյ պունտան պիր գաչ կիւն ագտէմ պիր մէքթուպ իրսալ էյլէտիկի՝ կազէթալարտա եազըլմըշ իտի։

Պու տէֆա ինկիլիզ կազէթալարը՝ Մ. Կլատսթօնը էյան Լօնտրատա պուլրնան Պուլկար մուրախասը Մ. Կէշօֆա եազտըղը աթիտէքի մէքթուպը տախի նէյը իտիյօրլար.

«Մէքթուպրնըզը ախզ իթտիմ. Պալգան յէպիհէզիրէսի իշլէրինի վէ խուսուսիյէ Պուլկարիսթան իշլէրինի պէօյիւք պիր մէրգալա կէօզլէմէք. տէ օլարզըմը թէէմինէն պէյան ի. տէրիմ։

«Մ. Էմիլ Լավըլէյ եազտըղմ խուսուսի մէքթուպը վէ եախատանը պիր գրսմրը կազէթալարտա նէյը իտիմիշ կէօրտիկիմտէ թէճ. ճիւպ իթտիմ. զաննրմա կէօրէ, պու մէքթուպ թէքրար թէքրար թէրճէմէ օլընմըշ տը։ Լաքին մէմուլ իտէրիմ քի պունտան պիր ֆէնալըգ հասըլ օլամազ։ Պէն մէքթուպը մէզքիւրտէ, օլմուշ պիթ. միշ իշլն թասատիգ լէհինտէ պուլունտըղմը վէ Պուլկար իթթիհատընը պիր իթթիհատը հագիգի օ. լահատղընը իւմիտ իթտիկիմի վէ նուն իլէ Սըրպիանը հիւքիւմտթը սարիրէի էճնէպիյէ իշլէրինէ գարըշ. մաղա հագլարը օլատըղընտան ան. լէրին հարէքէտթը վագրասընը ասլա թահսին իթմէտիկիմի պէյան իթմիշիմ տիր։

«Զաննրմ պունտան զիյատէ իլէրի վարմաղա հագգըմ եօգ տըր։ Վէ պէօյլէ գարըշըգ մէսէլէլէրտէ էյ. լիքտէն զիյատէ քէօթիւլիք եաբ. մագ գօլայ տըր։ Մամաֆիհի սիգ. ատէն կէլէն հէր մէքթուպը հէր զէ. ման նագարը տիգգաթթ ատճաղրմ

«ԿԼԱՏՍԹՕՆ»

ՇԻՐՔԷԹԸ ԽԱՅՐԻՑԷ

Ըէֆիգիմիզ Թ. Հէնէսը Շիրքէթը Խայրիէ հագգընտա եազմըշ օլուղը չայանը տըգգաթ պիր պէնտի էվվէլի կիւն կազէթամըզա նագլ էյլէմիշ իտք։ Ղազէթան մէզքիւր տիւնքի նիւսխէսինտէ տախի երնէ Շիրքէթ հագգընտա կիւզէլ պիր պէնտ եազմըշ օլմաղա, անը տախի գարիւնումըզը էնզարը միթաչալարընա արզ իտէրիզ.

Շիրքէթը Խայրիէ իմթեյազընը Թէճէճատիւտ սէօզլէրի իւզէրինէ պիր իճմալըմըզտա սէրտ իթմիշ օլտուղըմըզ պազը միթալաաթ բէք չօգ թալաֆլարտան թահսին օլունմըշ տը։ Հաթթա Շիրքէթ հիսսէտարլարընտան պիր գաչ զաթ պիլէ մէզքիւր իճմալըմըզտա Շիրքէթին թէնագուսը վարիտաթը էսպապընտան օլմագ իւզրէ ազ իթմիշ պուլունտըղմըզ չէյլերի՝ թէմամէն վէ միւթէէսսիֆէն թաստիգտէ պուլունմըշլար տը։

Պու պապտէ կէրէք պիզիմ սէօյլէտիկիմիզ վէ կէրէք պիր չօգ երպապը ֆիքր թարաֆընտան իշթիտիկիմիզ չէյլէր՝ նազարը մուհաքէ. մէտէ իճմալ իտիլինճէ, էսասէն իքի սուրէթ մէյտանա չէգէյօր քի, պիրինճիսի՝ Շիրքէթին Պօղազ իշինէ հիւսնիւ խըտմէթ իտէմէմէքտէ օլմասը, վէ իքինճիսի՝ քէնտի մէնաֆիինէ տախի խըտմէթտէ մուվաֆֆագ օլամամագտա պուլունմասը գազիյէլերի տիր։

Պիրինճի գազիյէնին տօղրուլըղընա Պօղազ իշինտէքի էվլաքըն կէրէք գըյմէթլէրինճէ վէ կէրէք քիրալարընճա վուգուա կէլէն թէնէզզիւլ, վէ իքինճիսինին տօղրուլըղընա տախի Շիրքէթ վարիտաթընա արզ օլան թէնագուս տը։

Հաթթա ախիրէն հիսսէտարլարա թէվզիի թէմէթթիւ լազըմ կէլտիքտէ, էկէր թէմէթթիւ նագրս օլուր իսէ, հիսսէլէր ֆիյաթլարընտան տիւշէր խէվֆի իլէ, հիսսէտարլարճա թէմէթթիւ խուսուսընտա պիր ֆէտաքարլըգ իտիմիշ օլտուղընը տախի սէօյլէյէնլէր վար տը։

Հագգըմաթը հալ պունտան իպարէթ օլտուղընա կէօրէ, Շիրքէթը խայրիէ հագգընտա սէրտ էյլէտիկիմիզ միթալաաթ վէ միւլահազաթը՝ Շիրքէթը մէզքիւրէնին հէր զէման եաբտըղը կիպի քէնտի ա. լէյհինտէ պիր էսէրը դարագա համլ իթմէսի գապիլ օլամազ։ Մուհագագ տըր քի, հէմ մէմլէքէթին հէմ քէնտիսինին մէնֆաաթը իշին սէրտ միւթալաա էյլէյօրըզ։ Հաթթա օ կիւզէլիմ Պօսֆօրըմըզընտա (Պօղազ իշի) պիր եապանճը գումբանիա իշլէյէճէկինէ, պունճա սէնէ տիր խըտմէթ իտէն երնէ օ միլլի գումբանիանըն իշլէմէսինի էն զիյատէ թէրճիհ ի. տէնլէրին պիրիսի տէ պիզ իսէք տէ, պիր գումբանիա նէ խալգա հիւսնը խըտմէթ վէ նէ տէ քէնտիսի թէէմինը մէնֆաաթ իթմէզ իսէ, օնա թարաֆտարլըգ տախի ուժուրը միւչբիլէտէն ատտ օլունուր։

Երպապը ֆիքր ու միթալաանըն պիր պէօյիւք գըսմը տախի Շիրքէթին կէրէք վաբօրլարընճա վէ կէրէք քէօրրիւտէքի իսքելէլէրինճէ պէօյիւք պիր էսէրը մաղարքաթը իսպաթ էյլէյօրլար։ Վաբօրլարընն թէքնէլէրի իքի գաթ կիւվէրթէլի օլուր իսէ, տահա չօգ եօլճը ալապիլէճէկինի պիճագգընն իսպաթ էյլէտիքլէրի կիպի, արապա վաբօրլարը միսիլլիւ իքի պաչը օլուպ տա քէօրրիւտէքի իսկէլէլէր տախի օնա կէօրէ օլուր իսէ, հէմ եանաչմագիչիւն, հէմ գէմանտան, հէմտէ քէօմիւր մասրաֆընտան թասարրուֆը քիւլլի հասրլ օլաճաղընը իսպաթ էյլէյօրլար։

Խալգա հիւսնը խըտմէթ վէ պունայէտէ քէնտիսի տախի թէէմինը մէնֆաաթ իթմէք իսթէյէն պիր գումբանիա՝ պապամըզտան պէօյլէ պուլտուգ պէօյլէ կիտէրիզ գաիտէ. սինի ճիւմլէտէն էվվէլ թէրք իտէրէք պու միսիլլիւ սուհուլէթ վէ էհվէնիյէթ էսպապընը քէնտի քէնտիսինէ տիչիւնիւպ իճապաթընը տախի իճրա էյլէր։ Եօգսա 30 սէնէ էվվէլքի էս. պապը սագիլէ իլէ 30 սէնէ տահա եօլճը նագլինի արզու էյլէյէճէք օ. լուր իսէ, նէթիճէի մուվաֆֆագիյէթի զայէթ մէյզիւբ գալըր։

Նէ հաճէթ Շիրքէթը խայրիէ խալգընը բահաթընը վէ ամէտչիւտճէ էհվէնիյէթինի տիչիւնմէյճէք պիլէ օլսա, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին պունը անտէն ալա տիչիւնէճէկի տէրքեաբ տըր։ Զիրա սէրվէթը ումումիպէ տիմէք՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին քէնտի սէրվէթի տիմէք օլտուղը կիպի, հէլէ Պօղազ իշի էվլաքընն գէյմէթ ու իճարլարընտան տիչմէսի պիլքիլլիյէ վէ տօղրուտան տօղրուլա հիւքիւմէթին զարարը տիմէք օլուպ, տէֆը մազարրաթ վէ ճէզզալը մէնֆաաթ զայէթի իսէ, հիւքիւմէթը հիւքիւմէթին պիրինճի մուդթազիյաթընտան տըր։

ԿԱԻԿԱՍ ԼՐԱԳՐԻ ՀԱՒՆԱՏ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ

Թիֆլիզի կ-ան անուն Ռուս թերթը, իւր 229 թուով կաթողիկոսական խնդրոյն վրայ մի յօդուած հրատարակած է, որոյ թարգմանութիւնն մեր ձեռքը հասած լինելով հարկ կը համարինք համառօտելով դիտողութեան ենթարկել։

Սոյն յօդուածն կը խօսի Մայիսի կաթողիկոսութեան կայսերական հաստատութեան շարժառիթներուն վերայ. ծանր ակնարկութիւններ կը պարունակէ Մատթէոս և Գէորգ հոգեւոյս կաթողիկոսաց և Մանկունի եպիսկոպոսի պայծանէութեան մասին և կը վերջանայ ստայօդ զրպարտութեամբ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսի նկատմամբ։

Յօդուածին քանի մը մանրամասնութիւնքն ինքնին կը մատնեն որ գրողն Հայ է և կասկած իսկ կայ թէ նա ինքն է Մելիք-Միհրապովն, որ 1884 թուականի կաթողիկոսական ընտրութեան ժամանակ վերադիտող կարգուած էր Ռուս կառավարութեան կողմէն։

Յօդուածագիրն Մայիսի 75 ամեայ հասակէն իր խոհեմութիւնն՝ և 25 ամեայ առաջնորդութենէն՝ իր արժանաւորութիւնն հետեւցընելէն զկնի՝ կսկի դատապարտել Մատթէոս և Գէորգ կաթողիկոսները, որոնք իբր թէ օտար երկրացի և տեղական գործոց անտեղեակ լինելով՝ քանդած են ինչ որ իրենց նախորդն Ներսէս Աշտարակեցի շինած է. իբր թէ էջմիածնի տաճարն իսկ անխամ թողած են, ինչպէս յայտնի կերեւի իւր արտաքին աւերուն տեսքէն։

Յօդուածագիրն սոյն կաթողիկոսաց Թուրքիոյէն բերած խորհրդականներն ևս կը դատապարտէ և յատկապէս կը յիշէ Գեր. Մանկունին, որ իբր թէ սակաւ ժամանակի մէջ եպիսկոպոսանալով՝ իր արարքով սեաւ բիծեր թողած է Հայոց եկեղեցւոյ պատմութեան էջերուն մէջ. իբր թէ իւր անսահման իշխանութիւն ունենալուն առթիւ շատ արժանաւոր եպիսկոպոսներ իր ձեռքով արատաւորած են և շատերն հալածուած են ոչ միայն ի կենդանութեան այլ նաեւ յետ մահուան՝ ինչպէս են Մխիթարեան Աբել եւ Ասլանեան Յովհաննէս արքեպիսկոպոսունք, որոնք Մանկունեան թելադրութեամբ և ոչ իսկ եպիսկոպոսական թաղման արժանացած են։

Յօդուածագիրն կը յարէ թէ՝ Մատթէոս և Գէորգ կաթողիկոսաց օրով Ս. Էջմիածին իսպառ կորուսած էր իւր յարգն առաջի աշխարհականաց, այնպէս որ՝ բաց ի հեռաւորներէն՝ նոյն իսկ Էջմիածնական աթոռոյ պատուանդանին մօտ գտնուած գիւղականներն խումբ խումբ կրօնափոխութեան դիմած են որոց նպաստած են ինչպէս Մատթէոսի բանադրանաց սպառնալիքներն, նոյնպէս և Գէորգի անխօս և անշշուկ հանդիստես լինելն։

Այսպէս եղած են, կը բացագանչէ յօդուածագիրն, օտար երկրացի կաթողիկոսներն, և ինչ կարելի էր սպասել այն անձերէն, որոց համար օտար էր երկիրն, օտար էին վարք ու բարքն։ օտար էին և սովորութիւնքն ու օրէնքներն։

Հոգեւոյս կաթողիկոսաց պաշտօնավարութիւնն այսպէս աղէտաբեր նկարագրելէն զկնի, կեղծակացնէ յօդուածագիրն թէ հարկ էր ուրեմն որ Մայիսի պէս տեղացի մը հաստատուէր։ որոյ փորձառութեան և վարչական գործունէութեան մասին տարակայներ չլինէին։

Սակայն, կը յարէ յօդուածագիրն, զարմանալի է որ այս անդամ ևս, չէ խրատուելով Մատթէոսի և Գէորգի տխուր օրինակներէն, Էջմիածնի Հայազգային ժողովն միաձայնութեամբ ընտրեց Թուրքիոյ Հայ եկեղեցականներէն՝ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսն Զմիւռնիոյ։ Թէև չը գիտենք, կ'ըսէ, թէ ի՞նչ պատճառաւ Մայրն կայսերական հաստատութեան արժանացաւ այս անգամ և ոչ Մելքիսեդեկն, ինչպէս կ'արժանանային միշտ միաձայն ընտրեալքն, բայց չեմք կարող չխոստովանիլ, կըսէ, որ Մելքիսեդեկի կենսագրական քանի մը տեղեկութիւններն այրապէս կերեւին։

Յօդուածագիրն՝ յիշելէն զկնի որ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսն կաւկասցի է, և Թիֆլիսի Ներսէսեան վարժարանի սաներէն, կը յաւելու իբր թէ նա նոյն Ուսումնարանի մէջ դաստիարակութեան պաշտօն վարած ժամանակ բողոքականութեան կասկած տուած է. իբր թէ նոյն կասկածն տուած է նաև ի Ղարապաղ, և իբր թէ այս առթիւ ի Ցաճկաստան գաղթած է և անդ իւր հպատակութիւնն փոխելով և վարդապետանալով մեղանչած է Ռուսիոյ օրինաց դէմ, որ կարգելու իւր հպատակներուն օտարի ծառայութեան կամ պաշտօնի մէջ մտնելը թէ Մելքիսեդեկ իւր յօրինած եկեղեցական պատմութեան մէջ Ռուսիոյ տէրութեան դէմ գրած է, և այս ամեն ենթադրութիւններէն զկնի կը զարմանայ թէ ինչպէս միաձայնութեամբ կաթողիկոս ընտրուած է, մինչդեռ, կըսէ, կարծեմ թէ այս պարագաներն յայտնի պիտի լինէին էջմիածնի ընտրողաց։

Այսպէս կը կնքէ յօդուածագիրն իւր գրուածքն, որ հիմնուած է լոկ ենթադրութեանց և չարակամութեանց վրայ, ինչպէս որ պիտի ապացուցանենք կարգաւ։

Ա. — Ինչպէս կը տեսնեն ընթերցողք, յօդուածագիրն Մատթէոս և Գէորգ հոգեւոյս կաթողիկոսաց և ոչ մի բարի արարքն ու նշանաւոր գործքն կը յիշէ, և մենք չենք զարմանար բնաւ, եթէ յօդուածագիրն նոյն ինքն Մելիք Միհրապովն լինի. քանզի նա տերութեան կողմէն հայկական գրաքննիչ է և վարժած է ամեն ազգային նշանաւոր գործոց ընկարագիր, ամեն ազգային զգացմանց և բաղձանաց յայտագիր, ամեն ազգային բարոյական և մտաւորական վերակենդանութեան ծրագիր, կամ մկրատել հանել տպագրուած պարբերականներէն և գրքերէն և կամ անընթեռնելի կերպիւ սեւացնել իր մտքին և սրտին պէս (1)։

Բ. — Յօդուածագիրն բացարձակապէս կը պայտպանէ այն ազգասիրաց գաղափարն՝ թէ Էջմիածնի Կաթողիկոսն Ռուսաստանի եպիսկոպոսներէն պէտք է լինի, և Հայաստանեան աթոռոյ պայծառութեան միակ միջոցն սոյն գաղափարին իրագործութեան մէջ կը տեսնէ։ Այսպէ՞ս է ամեն կարճամիտներու փաստաբանութիւնն. քանզի նոքա այնպէս կը կարծեն թէ Էջմիածնի Կաթողիկոսն բաց ի տեղական օրինաց և սովորութեանց գիտութենէն ուրիշ պարտաւորութիւն չունի։ Նոքա այնպէս կը կարծեն որ ընդհանուր Հայոց ազգի Կաթողիկոսն Ռուսիոյ տէրութեան լոկ մի պաշտօնեայն է կամ ՀԻՆԷՆ։ Վա՛յ ընդհանուր Հայոց Հայրապետութեան, եթէ այս է միայն նորա պարտաւորութեան սահմանն ու նշանաբանն։

(1) Կը պատմուի թէ Մելիք Միհրապով գրաքննիչն որդի է Աւագ Խանին, որ թելադրութեամբ Պարսկաստանէն Ռուսիա գաղթած է, կառավարութեան պաշտպանութեան ապաւինելով իւր հարստութիւնն ու կալուածները զոհած է և ի վերջոյ պաշտպանութիւն չգտնելէն զատ՝ բոլոր գոյքն ձեռքէն խլուած է և ինքն մուրանալով իւր կեանքն կնքած է։ Տարակոյս չկայ որ եթէ այսօր Աւագ Խանի կենսագրութիւնն իւր գրաքննիչ զաւակին յանձնուի, որչափ ալ ստուգապատում լինի՝ դարձեալ պիտի միլատուի և կամ սեւաթոյր մրոտուի. քանզի, ինչպէս կերեւի, Միհրապովն որ իւր հօր իսկ կենսագրութիւնն կը մրոտէ, միայն թէ չըսուի որ ինքն հայասէր է։

Գ.—Յօդուածագիրն կը դատապարտէ Կաթողիկոսաց օտար երկրէ խորհրդական ունենալու սովորութիւնն, որով անշուշտ Էջմիածնի Հայրապետութիւնն մի մասնաւոր վանահարութիւն կը նկատէ և ո՛չ թէ ընդհանուր ազգի հոգեւոր միութեան կեդրոնավայր։ Սակայն կը զարմանանք թէ ինչո՞ւ միայն Գէորգի խորհրդական Մանկունին կը յիշէ և ո՛չ նոյնպէս Մատթէոսի խորհրդական Ընդրէաս եպիսկոպոսն, որ ո՛չ միայն պատիւ բերած է Ս. Աթոռոյն, այլ և իւր հարստութիւնն իսկ վանքին թողած է և ո՛չ իւր մարմնաւոր ժառանգորդաց, ինչպէս կընեն ոմանք։

Դ.—Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսի մասին գրածներն զրպարտութեան և մատնութեան բարուրանքներ են, որոնք հնարուած են և կը կրկնուին մի միայն Միհրապովի պէս ստրկամիտ օտարամոլներէն. քանզի ով որ կարդացած է Մուրատեանցի եռանուն տետրակն, անշուշտ տեսած է այնտեղ Թիֆլիզի Ներսէսեան և Ղարապաղի Եղիշեան բարձրագոյն վարժարանաց հոգաբարձութեանց պաշտօնական ջատագովութեան և շնորհակալեաց վկայագրերն, որոնք յայտնապէս ցոյց կ'տան թէ Մուրատեանց ո՛չ միայն կասկած յարուցած չէ, այլ և գրեթէ պաշտուած է բոլոր հասարակութենէն։ Այս անմոռանալի և անջինջ յարգանաց կենդանի ապացոյցն էր անուշա որ 1884 ի ընտրութեան միջոցին Թիֆլիզէն հաղարաւոր ստորագրութեամբ շնորհաւորութեան հեռագիր հասաւ Ազգ. Ժողովոյն որ և տեսնուեցաւ Պոլսոյ լրագրաց մէջ, թողուած ներկայ թուականի եղածներն. իսկ այս անգամ ո՞վ չնշմարեց հրատարակուած շնորհաւորական հեռագրաց ցանկին մէջ Ղարապաղի Ռուսուցչական խումբն, քահանայական ամբողջ դասն և Հայազգի գաղաքաղաքն, որ ի դիմաց գաւառին Հայազգի բաղմաթիւ ժողովրդեան՝ ցնծութեամբ կը շնորհաւորեր Մելքիսեդեկի կաթողիկոսութիւնն։ Թողումք մասնաւորները։

Այո՛, օտարամոլներն, 25 տարի առաջ, երբ ուզէին Ռուսիոյ տէրութեան ծառայութիւն մատուցանելու համար՝ Հայասէր մը կասկածելի ընել, գաղտագողի Լուտերամիտ կամ Բողոքականամիտ կը տարաձայնէին, և անշուշտ այս ընողներն անոնք էին որ ո՛չ կրօնք ունէին և ո՛չ Հայութիւն։ 16 տարիէն աւելի է որ Մուրատեանց եկեղեցական պաշտօնեայ է, որպէս վարդապետ, որպէս եպիսկոպոս, որպէս Առաջնորդ և այսօր որպէս ընդհանուր ազգէն ընտրուած յաստիճան կաթողիկոսութեան, և սակայն զարմանալի է որ կ-ան-ան յօդուածագիրն կը կրկնէ 25 տարի առաջ իր նմաններէն հնարուած մի զրպարտութիւն։

Ե.—Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս արդէն հրատարակած է Եղ տետրակին մէջ և յօդուածագիրն, իր մատնութենէն առաջ, եթէ ուզէր ստուգել Թիֆլիզի Նահանգական կառավարութեան անցագրական արձանագրութենէն, պիտի տեսնէր անշուշտ որ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս ո՛չ թէ էլ-ն է (ինչպէս չարամտութեամբ կը գրէ յօդուածագիրն), այլ միայն ճանապարհորդութեան եղած է Ցաճկահայոց վիճակն ուսումնասիրելու համար, և Երուսաղէմ գնացած ժամանակ՝ Եսայի Ս. Պատրիարքի և միաբանական ժողովոյ թախանձանօք Ցնորէն Ուսուցիչ եղած է տեղւոյն ժառանգաւորաց վարժարանին և ապա վարդապետացած, առանց երբէք մտքէն անցուցանելու թէ մի օր առիթ պիտի տայ նենգամիտներուն Ռուսական օրինագիրքն քննել և յօդուածները յիշել, որ պատիժ կ'սպառնայ օտարի ծառայութեան կամ պաշտօնի մէջ մտնողին։ Անմեղներն է յօդուածագրի այս նենգամտութիւնն, քանզի Մուրատեանց Ռուսական քաղաքային կամ զինուորական պաշտօնէութենէ Ցաճկի կամ մի ուրիշ տերութեան նոյն օրինակ պաշտօնի մէջ մտած չէ որ Ռուսաց օրինաց սպառնալեաց ենթարկի։ Մուրատեանց Հայ ուսուցիչ եղած է Ռուսաստանի մէջ, նոյնն եղած է և Յերուսաղէմ։ Իսկ Նորա վարդապետութիւնն բոլորովին չէ. զոքացուցած է Նորա քաղաքական վիճակն։ Քանզի վարդապետութիւնն այն կոչումն է, որով պարտաւորուած է կոչեալն երթալ ուր զինքն կը կոչեն, այսօր՝ ի Ցաճկաստան, վաղն ի Ռումանիա, միւս օրն ի Հնդկաստան կամ ի Պարսկաստան։ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս իւր վարդապետութեամբ օտարի ծառայութեան կամ պաշտօնի մէջ մտած չէ, այլ իւր եկեղեցւոյ ծառայութեան մէջ մնացած է, և Հայոց եկեղեցին մի է թէ՛ ի Ռուսաստան և թէ՛ յայլուր։ Նայեցէք ժամանակաց եպիսկոպոսացած է Էջմիածին և դարձեալ իւր Առաջնորդական պաշտօնն շարունակած է ի Ցաճկաստան։ Եթէ յօդուածագիրն այսպիսի անհիմն առարկութեամբ կուզէ արդարացնել Ռուսիոյ կառավարութիւնն՝ Մելքիսեդեկի կաթողիկոսութիւնն չհաստատելուն համար, շատ և շատ կը սխալի. քանզի ոչ միայն Ռուսիոյ հողին ծանօթները, այլ բոլորովին անծանօթ օտարաբնակ Հայ եպիսկոպոսներն իսկ իրենց արժանաւորութեամբ կարող են կոչուիլ ազգէն ի գահ էջմիածնի Հայրապետութեան։

Զ.—Յօդուածագիրն Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսի երկասիրած Եկեղեցեաց դասակարգութեան անարատ տողերուն մէջ ևս շարժառիթ կը փնտռէ նորա կաթողիկոսութեան չընդունելուն՝ Ռուսիոյ տէրութեան կողմէն։ բայց կանգիտանայ որ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս բանաստեղծութիւն գրած չէ, այլ պատմութիւն, և բաց ի յօդուածագրէն ամեն բանիբուն մարդ գիտէ թէ պատմութեան նիւթերն արդէն կատարուած իրողութիւններն կամ անցքերէն կը քաղուին. եթէ անպտղդ են, կարող են հերքուիլ ոչ թէ Միհրապովի պէս գրաքննիչներէն, այլ բազմահմուտ պատմագէտներէն։ իսկ եթէ ստոյգ են, պատմագիրն իւր սուրբ պարտքն կատարած է և ոչ ոք իրաւունք ունի զինքն թշնամանելու։ Մենք կը հաւատանք որ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս իր պատմութիւնն երկասիրած ժամանակ միմիայն կէս նպատակի ունեցած է իւր մայրենի եկեղեցւոյն ստոյգ պատմութիւնն աւանդել և ոչ երբէք այս կամ այն տերութիւնն վիրաւորել. սակայն մոռնալու չենք որ պատմութեան դատաստանն անաչառ է և պատմագիրն բնաւ իրաւունք չունի ճշմարտութիւնն ծածկել և չողոքորթի կամ չողոմարարի դեր կատարել։

Է.—Ինչպէս դիտած են ընթերցողք, Ռուսիոյ տէրութիւնն պաշտօնապէս և ո՛չ մի բառ հրատարակած է ընդդէմ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսի, այլ միայն Հայ անուն կրող մասնաւոր փաստաբաններ են, որոնք օրէնսգիտութեան բարձունքն կը թռուին, քաղաքագիտութեան խորերն կը թափանցեն, կենթադրեն, կը մեկնեն, կը դուշակեն և Ռուսիոյ տէրութեան կողմէն կը խօսին։ Զենք հասկնար թէ ինչո՞ւ չեն թողուր, որ եթէ հարկ է, տէրութիւնն ինքն իրեն համար խօսի։ Արդեօք մասնակցութեան մասն չունի՞ն այս ինքնակոչ փաստաբաններն այն ահռելի գործոյն մէջ, որով եկեղեցւոյ դարաւոր իրաւունքն ոտնակոխ եղաւ, Ազգի հանդիսապէս արտայայտած կամքն ու ընտրութիւնն արհամարհեցաւ, և Հայոց եկեղեցւոյ ազատութիւնն սասանեցաւ։ Զարհուրելի է որ մինչ Հայեր կերեւին տեսարանին վերայ։ Հայ էր Մելիք—Միհրապովն որ պաշտօնապէս կուրանար, այլ ո՛չ—պաշտօնապէս կը փսփսար 1884 ի ընտրութեան ժամանակ ընտրողաց ականջին՝ ընդդէմ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսի. մինչդեռ ներկայ թուականի ընտրութեան ժամանակ Ռուս ազգի Պրիբիլն և ո՛չ մի բառ կարտասանէր ընդդէմ որ և իցէ եպիսկոպոսի։ Դարձեալ Հայեր են որոնք Պոլսէն և Վիէննայէն կը գովեն Միհրապովի փաստաբանութիւնն և կը պախարակեն Պրիբիլի ազնուութիւնն որ բացարձակապէս իւր տերութեան կամքը կը յայտարարէր։

Ը.—Յօդուածագիրն թէև կը խոստովանի թէ ինքն չդիտէ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսի չհաստատուելուն պատճառն, բայց իր գրուածին բուն նպատակն է հասկցնել թէ Մելքիսեդեկ հաստատուած չէ՝ տերութեան անհաճոյ անձնաւորութիւն լինելուն համար և անհաճոյ լինելն ևս ինքն է որ կը հնարէ և ոչ թէ տերութիւնն։

միթէ էվէճճիկ օլաու։

Միւտիր՝ եօլունըն հէնուզ պիր սիւլիսիսի ալտրգտա, գարըն բէնկիի թէպտիլ իթմիշ օլան լէքէնին իւզէրինէ պալընը էյէրէք։

—Գան տը՛ր . . . —վէ ուսթա պաչըյա խիթտալէն, —մէզարը իչինտէ պիր գարը նապալը՝ մը կէօրտիւմ տէտին . . .

—Էվվէթ, բէֆիգէրիմտէն պիրի էյլիսի, պէն տէ իւսթիւնէ չըգըպ տիվարըն նէֆէսլիյինտէն պագարմ, կէօրտիւմ։

—Յուլտում . . . տուլյտում . . .

—Պիչարէ գարը գաբուրնը էօնիւնտէ սըրթ իւսթիւնէ սէրիլմիշ։

—Եիրմի պէշ սէնէտէն պէրու պուրատա չու մէմուրիյէթի իճրա իթմէքտէյիմ, հալ պու քի պէօյլէ պիր վագտա զուհուր իթմէմիշ տիր։ Պու պիր գազա օլամազ, ելպէթթէ քի պիր ճինայէթ վուգու պուլմուշ տըր . . . Պու գաբույը տէրհալ աշմաղա վէ եաթաստ աշընըմաղա սէյլահիյէթիմ վար իսէ տէ, բօլիսէ խապէր վէրիպ մէմուրը հուզուրընտա իճրաի մուամէլէ իթմէք տահա միւնասիպ օլուր . . . մէմուրտա նէրէտէ իսէ չիմալի կէլիր, չիւնքի վագատատան խապէրտար օլուր օլմազ, ատամ եօլատըմ չաղրթտըմ . . . —տէտի։

Զէքֆիէրտէն պիրի,

—Պիզէ պիր էմրինիզ վա՞ր մը, —տէտիքտէ,

—Էվվէթ, բօլիս գօմիսէրի կէլինճէյէ տէկին, ճէսէտին իչէրտէն չըգարըպ նագլինէ լիւզում կէօրիւնէն վէսաիթի հազրլամալըյը, օնուն իչին պէրապէրինտէ խի քիչի ալ տա, պիր թէճկէրէ կէթիրին։

—Պաշ իւսթիւնէ։

—Պու մէգաբիսթանը անախթարը պիզտէ տեյիլ, քիլիտի գըրմագ իչին պիր ալէթ տէ թէտարիք իթմէլիյիզ։

—Իչէմէքտէ օլաբըլմըզ մաղազատա, հէր տիւրլիւ ալաթ վար, կիտէյիմ կէս թիրէյիմ —տէտի Գապիրօլ։

Միւտիր՝ Գապիրօլը ալը գօյուպ,

—Նօգ եօգ, տուր կիթմէ, գօմիսէր կէլսին պագալըմ նէ թէտպիր իթթիխաղ իտէճէք տիր. զանն իտէրիմ քի, պիր չիլինկիր կէթիրթմէք իճապ իտէճէք տիր. . . Ֆրանսուա՛, Բօքէթ սօգաղընտաքի չիլինկիր Ֆէրօյա կիթ սէօյլէ քի, անախթարլարընը վէ ալէթլէրինի ալընը կէլսին . . . վուգուսթան տօլայը քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէ, հաթթա Ֆէրօյա պիլէ իչի աչմա . . . պաչըմըզա առամ թօրանմամաընա զարքէթ իտէլիմ։

(ՏԵՂԴ)

Այո, յոդուածագրի պէս մարդիկն՝ որոնք ցայգ և ցերեկ կաչխատին հոգ. ւով ու մարմնով տէրութեան հաճոյանալ, կարող են շատ բաներ հնարել, քանզի հնարելով է որ կը հաճոյանան։

Անհաճ, բառն Պօլսոյ լրագրաց մէջ և սկսած է յեղյեղուիլ՝ անդուշտ առանց մտադրութեան. քանզի հաճոյականութեան պայմանն կամ ըստորոգելիքն ո՞ր է որ կը լսուի կաթողիկոսական արժանեաց նկատմամբ։ Սակայն, յայտ է թէ մենք երբ կաթողիկոս կ'ընտրենք, ո՛չ թէ զօրապետ կամ նախարար կընտրենք, այլ եկեղեցւոյ Հովուապետ և սիրոյ ու խաղաղութեան պաշտօնեայ։ Մենք շատ կը նուաստացնենք մեր կաթողիկոսաց և առ հասարակ եկեղեցականաց կոչումն, երբ կարծենք թէ նոքա փոխանակ օրինաց իրաւանց և արդարութեան պաշտպաններ լինելու, մարդկանց հաճոյակատարներ կամ կամակատարներ պէտք է լինին (2)։ Ընդհակառակն կան շատ պարագաներ որ նոքա իրենց կոչումն փառաւորելու ու իրենց պարտքն անթերի կատարելու համար ոչ թէ հաճոյ, այլ անհաճոյ պէտք է լինին։ Այս կերպ անհաճոյ լինելն մեծ պարծանք է եկեղեցականին։ Մտոյգ է որ հակառակորդք տարբեր գոյն կուտան և չեն խոստովանիր, բայց մենք կը հաւատանք թէ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոսին չը հաստատուելուն միակ պատճառն է իր անհուն և անպայման սէրն առ իւր Աղգն և Եկեղեցին։ Կայ ուրեմն ժամանակ, որ մարդոյ անմեղ սէրն և անձնուիրութիւնն իսկ անհաճոյ կերևին յաչս մարդկան։ Սակայն պէտք է որ եկեղեցականին նշանաբանն միշտ Պօղոս առաքելոյն խօսքն լինի. «Եթէ մարդկան հաճոյ լինէի, ծառայ Աստուծոյ ոչ էի»։

* * *

Կ. Պոլիս 9 հոկտ. 1885

ՄԻԻԹԷՓԷՐՐԻԳԱ

Իթալիատա վագը Բալէրմօտան եաղբլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, կէյէն բէնճէնպիհ սապահկնը չէհրը մէգքիւրտէ չէտիտ պիր հարէքէթը արզ մուգու պուլուպ, պիր խայլի խանէլէր երգբլմըշ վէ թէբմիլ ֆամիլեալար երգընթը ալթընտա գալմշ տըր։

Իշպու ֆէլաքէթտէ էբէյիճէ նուֆուս թէլէֆ օլտուղը կիպի, պիր խայլի տէ նուֆուս եարալանմըշ տըր։ Խասարաթ քիւլիյէթլի տիր։

—

Վարչաւիատա նէչը օլունան պիր կազէթանըն պէյանրնա կէօրէ, Ալէման թէպասսընըն՝ Ռուսխթիհքաճաթը էթրաֆրնտա իլէրտէ թային օլունանճագ պիր մէսաֆէյէ գատար իգամէթ իտէպիմէյէրի եագընտա թահթը մէմնուիյէթէ ալընանճագ, վէ թային օլրնանճագ մէսաֆէ տախիլինտէ Ալէմանլարըն միէթսարրըֆ օլտըգլարը պիլճիմէլէ խանէ վէ ֆապրիգա վէ սարէյի սաթմալարը իչիւն անգարիպ պիր մէօհլէթ գարարլաշտըրըլանագ տըր։

—

Ամերէն խրտվ հազրէթլէրինէ իհսան պուլրլան իմթիյազ նիշանը սէրեավէրը հազրէթը Բատիշահի ֆէրիգ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրի վասէթասը իլէ Մըսրրա իրսալ պուլրուլանագը, վէ բաշի միւշարէյէհին պու կիւնլէրտէ հարէքէթ իտէճէյի իշիտիմիշ տիր։

—

Իկմիր վալիի ճէտիտի Բիֆաթ բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն մահալը մէմուրիյէթինէ միութէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—

Ճամիլէրէ ճիվար օյան վէ իսլամ մահալլէրի արասընտա պուլընան պիլճիմէլէ մէյիանէ վէ գէօթուգլարը գաբատրմասը՝ Շէհրէճանէթինտէն Զապթիյէ Նէզարէթինէ իշար գելընմըշ տըր։

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ ԹԱՐԱՖՃԷՆՏԱՆ ԿԷԼԷՆ ԻԼԱՆ

Բազար կիւնլէրի ավճըլարը ամէտյիտինէ սուհուլէթ օյմագ իւզրէ թախսիս օլունան թրէնը մախսուսսան պու քէրրէ լաղվ օլունտըղը՝ Շըմէնտրֆէր գումբանեասը թարաֆընտան իլան օլունուր։

22 հոկտ. 1885 Սթանպոլ

ԻՇԼԷԹՄԷ ՄԻՒՏԻՐԻՖԷԹԻ

(2) Կերկնչիմք որ մի գուցէ չատ եպիսկոպոսունք՝ հաճոյանալ կամուցիկոսութեան հասնելու համար՝ ամեն պարտք ու իրաւունք մոռնան։ Այս տխուր երևոյթն արդէն սկսաւ երեւիլ. քանզի հրատարակուեցաւ Պօլսոյ լրագրի մի մէջ թէ Պարսկաստանի և Հնդկաստանի Գրիգորիս եպիսկոպոսն որ Տաճկաստանցի է՝ Մակաբի կաթողիկոսութեան լուրն առնելուն պէս՝ սկսած է Նոր Զուղայի մէջ (ի Պարսկաստան) գոհաբանական մաղթանքներ կատարել Ռուսիոյ կայսեր համար որ զՄակաբ հաստատած է։

ՍԱՐԳԱՑՈՒՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՓՈՐՍԱԿԸ

Լօնտրա 22 Հոկտ.

Ինկլիս-Եհկամը Ինկ. Լիր.	100-7/16
Օսմ. Եհկամը աշխլոը	14-7/16
» » գաբանը	14-3/8
» » Սէրի Ա	26-3/4
» » » Գ	15-
» » » Ս	14-3/8
Օթման 1871	66-1/4
Օսմանը Պանդասը	10-
Ռուսիա իսթիգրազը	94-3/4
Մրսրը տուլ. մութահրտ	64-7/8
» իսթիյազը	85-7/8
Տարա Սանիէ (Մրսրը)	60-
Թուրկիա իսթիգրազը	86-3/4
Մասարսթ. Եհկամը 1877	-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատ	-

—

Բարիզ 22 Հոկտ.

Ֆրանս. Եհ. 3 % Ֆր.	80-37 1/2
» » 4 1/2 %	109-55
Եէնի Օսմ. Եհկամը աշխլոը	14-55
» » » գաբանը	14-50
Մէտոտիէ	
Սեռի Գ.	15-80
» Ս.	14-40
Բուլգարի շրմէնտիֆէրի	36-25
Օսմանը Բէյթիսի Եհկամը	-
Օսմ. Պանգասը	501-25
Ֆրէտի Լիոնէ	-
Ֆրէտի Փոնսիէ	1305-
Լիոն ագսիոնը	1245-
Սուէզի ագսիոնը	2028-75
Ռուսիա 5 % 1877	100-
Իթալիա Եհկամը	95-37 1/2
Մսրը Փոնս. մութահրաէ	326-25
Ռունան 5 % 1878	-
Գամպիս 3 այ վատ	25-21

—

Վիէննա 22 Հոկտ.

Լոնտրա իւզերինէ գամպիս	125-50
Բուլգարի շրմէնտիֆէրի	18-

—

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՐՍԱԿԸ

Խահ. ուսմ. տիւն ագչ. գաբ.	15-25
Գու. սապահ աշխլոը	15-21
Մըսրը մութահրաէ. գաբ.	71-
Գու. սապահ աշխլոը	71-
Սեռի Ա.	27-
» Գ.	15-20
» Գ.	15-19
Բուլգարի շրմէնտիֆէրի	34-75
Ագչէ Ֆայիզի	6-
Բէբօր Ղբ.	00-
Էվվալէսիզ »	37-1/2

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՏԻՕՆԼԱՐԸ

Խրէտի ժէնէրալ	6-10
Օթամպոլ պանդասը	0-
Օսմէնթ ժէնէրալ	3-10
Թրամվայ	2-77 1/2

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դրշ.տան	Ղ. Բր.
Պէյազ մէճիտիէ ֆարգը	108-4
Մէթալիք »	98-
Պէնկիք »	102-30
Ալթընըզ »	102-35
Գայմէ	-
Ինկլիզ լիրասը	110-12
Ֆրանսէզ ալթունը	87-30
Բօլ	90-12
Դրէսմից ալթունը	51-15
Ֆարսլոն գայմէսի	9-22

ԻԼԱՆԱԹ

Պապը Սէրասքէրիտէն

Սէնէի հալիյէ թըշրինը էվվէլին երմի իւչունճիւ կիւնիւնտէն պին իւչ եիւզ իքի սէնէսի շուպաթը նիհայէթինէ գատար էպնիյէի ասքերիյէ իչիւն միւպայասանա լիւզում կէօրիւնէն միւխթէլիֆ իւլ ճինս ճամլա աթիգ ճամլարը մահալլէրինէ վպգիկսի մէվզրի միւնագասայա գօնուլմըշ օլմաղլա, մէգքիւր ճամլարը իթայա թալիպ օլանլարըն ինշաաթ տարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

10 Թըշրինը էվվել 1885

3—1

Պապը Սէրասքէրիտէն

Նիզամիյէ թահնիյէ իտարէսի հասըլթընտան ֆիրուխթ օլունճաղը էվվէլճէ իլան գելընան քէբէկին էսանը Օսմանը լիրասը եիւզ ղուրուշա օյարագ էվվէլճէ նագտէն վէ քէչինէն վերիլիպ պատէհու գալտրըլմագ իւզրէ ինճէ քէբէկին պէհէր գըյէի ճէտիտի օն իքի վէ գալընը քէբէկին օն պիր բարայա իչթիրասը թալիպլի իւզերինտէ օլուպ իշպու Թըշրինը էվվելը բումինին օն ալթընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, իչթիրայա թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաբրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունը։

8 Թըշրինը էվվել 1885

3—3

Խազինէի Խասսաի Շահանէ ճանիպը այիսնտէն

Լրզագ անպարը իչիւն այրնաճագ ֆասուլեանընը գարարը գաթիսի թըշրինը էվվէլը բումինին օն տէօրտիւնճիւ բազար երթէսի կիւնիւ վերիլէճէկինտէն, թալիպ օյան թիւճարը եէվմը մէգքիւրտէ ստաթ 9ա գատար խազինէի խասսաի Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

10 Թըշրինը էվվել 1885

3—1

36 տիրհէմ 454 սանթիմ ալթուն իլէ 3656 տիրհէմ 55 սանթիմհալիս կիւմիւշ պիլմիւզայէտէ, ալթունընն պէհէր տիրհէմի լիրան Օսմանի 100 դրշ. հիսապը իլէ 46 պուչուգ դրշ.տա, վէ կիւմիւշին պէհէր տիրհէմի 91 բարատա թալիպլի էօհտիսինէ պուլունմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ թալիպ օլանլարընը չէհրը ճարիի բումինին 15ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար Եվգաֆը Հիմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէմէլէրի։

8 Թըշրինը էվվել 301

3—3

Այսրն վէ Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ վէ Գարասի վէ Խիւտայիֆնտիկեար վիլայէթլէրի տախիլինտէ մալիում էլ էտամի գագա վէ նահիյէ վէ գարիյէլերին զէյթուն էօշրիւ 1301 վէ 2 սէնէլերինէ մահսուսպէն 2 սէնէլիք օյարագ Նիզամը մուհիպինճէ զապթ վէ իտարէ օլունմագ վէ 301 սէնէսի պէտէլի 302 վէ 302 սէնէսի պէտէլի 303 սէնէսինին նիսան վէ աղուսթոս այլարը տուխուլինտէ մէհիտիյէ 19 դրշ. հիսապը իլէ թէէտիյէ օլունմագ վէ պիր կէօնա հէվալաթ վէ սարէյէ մահսուսպ օլունմամագ շարթը վէ չէրարթը սարէ իլէ մահալլէրինճէ վէ պուրաճա մէգասա չզգարըմը օլմասը իլէ թալիպ օլուպ չէքաիթինէ մալիմաթ այմագ իսթէյէնլերին նիհայէթ բէյլերինի պիլտիրմէկ վէ եախսա մահալի միզայէտէսինտէ վէքիլ պուլընտրմագ իւզրէ քէֆիլերինի վէ եախսա քէֆալէթ մագամընա գամ օլանագ տէքզիթթօ ագչէլէրինի միւսթահրպէն միւտտէթը միւզայէտ խիթամընան էվվել Մալիյէ խազինէսինտէ Ալչար վէ Աղնամ Իմանէթի մուհասպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի,

7 Թըշրինը էվվել 301

7—4

ԵԱՆԻԼԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻԹ ԷՆԴ ՄԸՐՔԷՆԹԱՑԼ

Նամ Լիմիթա վէ Էքսիտոբէ Եանկը Սէկուրթա Էսամբանեասը

	Ինկ. Լիրասը
Ասըլ սերմայէ	3,000,000
Թէսաուիլատէ պուլունան	2,500,000
	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէյէ մահսուսպէն թէէտիյէ օլունմուշ օլան	625,000
Եանկընն ճիհէթինտէն հասըլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	1,592,235
Էօմր սիկուրթասը ճիհէթինտէն հասըլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	3,841,194 — 6,058,429
1883 սէնէսինտէ Եանկընն ճիհէթինտէն հասըլաթ	1,186,865
1883 սէնէսինտէ էօմր սիկուրթասը ճիհէթինտէն հասըլաթ	551 307 — 1,738,172

NORTHERN ASSURANC CONPANY

ՆՈՐԹ ՀԸՐՆ

Նամ Լիմիթա Եանկը վէ Էօմր Սիկուրթա Էսամբանեասը.

Ասըլ սերմայէ	3,000,000
	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէյէ մահսուսպէն թէէտիյէ օլունմուշ օլան	300,000
Եանկընն ճիհէթինտէն հասըլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	311,871
Էօմր սիկուրթասը ճիհէթինտէն հասըլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	1,778,300 — 2,390,171
1882 սէնէսինտէ Եանկընն ճիհէթինտէն հասըլաթ	520,206
1882 » Էօմր սիկուրթասը » »	251,572 — 771,778

Սահիպի իմզա՝ տէնտէյինէ, դուլարէյէ էտի սիկորթա էսամբանեասընընը Պիրլիեշմիշ սէնէլերօ Նասա օլանասը օլարագ, Եանկը վէ Էօմր սիկորթասը իլէ ասլ էօսյուլեէրը վերեմէյէ դեր հալտէ դուլանմասընա, տենդ դեր ազ դուրեէրէտ, վէ Սիմասդօլտա բուլդիքը եհալիյէնէ իլան իտէր։

Մեպլէր էսամբանեասը, տենդ դահիլէ նէրգանճաֆէրէ մանճիպնէճ, սիկորթայա բանրթասելը եռնէյէլերէ, պէյնլերէնտէ բանէյ իտէճէյի դեր։ Եանկը սիկորթասը իլէ վերեմէյելերէ էօսյուլեէար դեր ազ դէ եբանայա գէքիրեր դերէր։

Շնմիկի էսամբանեասը, կէպ, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Սիսօղլ վէ Ֆէնէր չէհէր վէ տեսյլերտէ դուլանան եռնէյէլերէ սիկորթայա բանրանաք դեր։

Maritime Insurance Cie. ,Limited of Liverpool

Capital L. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՑՄ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Ոէրմայէ 500,000 ինկ. Լիր.

Սահիպի իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլերինին ատրունինտէքի էշեա վէ էմթասը զայէթ ֆայիտէլի չարթլարա սիկուրթայա թութմագ իչին մէգքիւ գումբանեա թարաֆընտան բուխսաթ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր։

Ֆէյսաթ վէ սարէ հագգընա մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլերին, Գալաթատա Գօմիսիօն խանը քէօշէսինտէ տէմիր քէօբրիյէ նազը օլան օտայա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Մէպքիւր Ց գումբանեալարըն ումումի Թիւքքիա ագէնթօսը

ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՒԵԱՆ

ՕՍՊՕՐՆ ՆԱՄ ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՕՐԱԳ ՄԱՔԻՆԱՍԱՐ

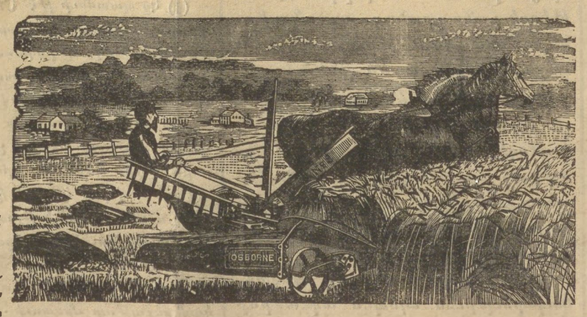

Իշպու օրագ մաքինասը կիւնտէ 88,000 մուրապպա արընն եանի 35 էօնիմ պիչէր. ազրրըզը 280 գըյէ տիր։ Գու պոպտէ մալիւմ թը մուֆասալ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Եօր կանթըլար ճատտէսինտէ նումէրօ 70տէ վէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշընտա Եուսուֆեան խանրն գարշըսընտա նումէրօ 22տէ ումումի ագէնթէ Մկրտիչ վէ Յովհաննէս Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ էթմէլի տիր։

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

15 ՄԷԴԱԼԻԱՅ ՄՈՒՐԱՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

21 RECOMPENSES DONT 8 DIPLOMES D'HONNEUR et 8 MEDAILES D'OR

—

Certificats nombreux des premières autorités médicales

—

ՖԱՊՐԻԿԱ ՄԱՐԴԱՍԸ

ԲԻՒԶԻՒՐ ԶՕՃՈՒԳԱՐ ԻՔԻՒՆ ՄԻՒԲԻՄԻԼ ՆԱՖԱԳԱ

Քեսֆի մըգտարտա օլմայան անա սիւտունիւն եէրինի թութար, վէ սիւտտէն քէսմէյի գօլայլաշարրը, վէ զայէթ գօլայ սինէր։ — ՆԱԶԻՐ ՄԻԹՏԷԼԻ ԵԷԹԻՒԼԷՐ իչիւն տախի նաֆագա սուրէթը միւֆիտէտ իսթիմալ օլունը։

Պիր չօգ թազլիալէրինտէն սաղընրմագ իչիւն հէր գութու իւզէրինտէ ՀԱՆՐԻ ՆԷՍԹԼԷ, Վէվէյ (Զուիցցէրա) նամ մուճիտինին իմզասը պուլունմասընա տըգգաթ իթմէլի տիր։

Պիլճիմէլ պէօրիյա էճզաճը վէ սբէշար սիւքքանլարընտա պուլունուր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՊԷԹԻ

Սէրմայէ 200,000,000 ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը

Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա Ն. 10 Եագուպ խան

Աճէնցիա շիւպէսի

Սթամպուլտա Սուլթան Համիտը սօգաղընտա Հաճօբուլօ խան

Գրէտի Լիօնէ պիլճիմէլ պանգա մուամէլէլերինի տէրէօհտէ իտէր։
Իսհամ իւզերինէ իգրազ իտէր։
Իսհամ ըէհին պարագ հիսապը ճարի ալար։
Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլերինէ բօլիցա քէչիտէ իտէր։
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղրալարը վէրիր։
Պօրսա իշլերի իչիւն վէրիլէն էմրլերի իհրա իտէր։
Իսհամ հրգիզ իտէր։
Թէսլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգապիլինտէ չերայիթը մալիւմէ իլէ պօնօրար վէրիր։

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մասատա, էմթաա իւզերինէ տէ ազչէ էօսունճ վէրիր։ Քէպալիք մէգքիւր չէպէ՝ արտիյէտէ գալաճագ օլան էմթասը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպուլտա վէ եախսա մէմալիքը էճնէպկիյէտէ սաթըլաճագ էմթասյա տա գօմիսիօնընըզը իտէր։
Մահալը տէրսը Սթամպուլտա Զիչէքբազարընտա 31 նումէրօյա մահալատիր։

ԻՏԱԼԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ, ՎԱԳԸ ՀԱՐԷԳԷԹԼԷՐԻ

Իշպու 1885 հոկտեմբերին 1ինճի սալը կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադալարտան Բէօյրէյէ

Մր.	Տէ.	
1	50	Պէօյիւք Ասատ, Հէյպէլի, Գուրկաղ, Գրնալը (1)
1	45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ասատ, Հէյպէլի, Գուրկաղ, Գրնալը (1)։ (Պ. Ասատատան սաաթ 8.45տէ)
7	45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ասատ, Հէյպէլի, Գուրկաղ, Գրնալը (Պ. Ասատատան 8.50տա)

Բէօյքտէրէ Ադալար ճանդիրէ

3	15	Գնալը, Գուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ասատ, Գարթալ, Բէնտիք։
9	45	Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ասատ, Գարթալ, Բէնտիք։
10	45	Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ասատ,

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ադալարտան Բէօյրէյէ

1	15	Պ. Ասատ, Հէյպէլի,
2		Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ասատ, Հէյպէլի, Գուրկաղ, Գրնալը,
8	50	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ասատ, Հէյպ. Գուրկաղ, Գրնալը, Գատրքէօյ (Պ. Ասատատան սաաթ 9 15տէ)

Բէօյքտէրէ Ադալար

3	50	Գատրքէօյ, Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ասատ, Գարթալ, Բէնտիք
9	45	Գրնալը, Գուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ասատ, Գարթալ, Բէնտիք՝
11		Հէյպէլի, Պ. Ասատ։

(1) Իշպու սէֆերլէր Թըշրինը էվվէլին 15ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիրէր չէյրէք սօնրա հարէքէթ իտէճէք։

ՀԱՅՏԱՐ ԹՈՒՆ ԹԱՐԻԳԻ

Իշդա ղէդիկլէրի էտրուլրընա գիրիւրգի

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Բէօյրէյէ

Մր.	Տէ.	
2		Պիլա թէսատիֆ
5		Իզմիտ կիտէն Գթ. Ն. 4
4	50	Պիլա թէսատ. »
7	40	Իզմիտ » » 6
10	25	Բէնտիյէ » » 8
11	25	Բէնտիկէ » » 10

Հայդար Բաշտան

2	40	Բէնտիքտէն կէլէն գթ. Ն. 1
5	45	Բէնտիքտէն » 5
5	50	Իզմիտտէն » 5
8	50	Պիլա թէսատիֆ
11	15	Իզմիտտէն կէլէն 7
12		Պիլա թէսատիֆ

ԳԱՏԸ ԲԷՕԳ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Բէօքբէրտէն		Գատրքէօյ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Բէօքբէրտէն		Գատրքէօյ	
Մր.	Տէ.	Մր.	Տէ.	Մր.	Տէ.	Մր.	Տէ
1	15	1	15	1	15	1	15
2		2		2	15	2	15
2	45	2	45	3	15	3	15
5	50	5	50	4	15	4	15
4	50	4	50	5	15	5	15
5	50	5	50	6	15	6	15
9		9		9		9	
9	45	9	50	10		10	
10	50	10	15	11		11	
11	15	11	10	12		12	
12		12					

ԿԵԱՆԷ, ԱՃՈՒՄՆ Լ ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ։

ՄԷԼՐՈՍ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԱՂ ՀԱՏԻԿ ՀՈՐՈՂԻՉ

Իրապէս իրենց տէրի թարմ գոյնին կը դարձուցանէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. Կը զգրեցուցանէ անոնց թափելը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացուցանէ թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ։

Կը վաճառուի երկու չափով՝ մեծ շիշերու մէջ։

Դիպատոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Ամենայն Դարեղ ու Ներու Եօրք։

Պէյօղլունատա Տօղրու եօլտա գանծիւք պիրատէրլէրին ինկիլիզ էճզախանէսինտէ վէ Եիւքսէք գալտրրըմատա Լոմտն Գարուանանըն ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունուր։